

SPREEK MET LIEFTINCK en het komt in orde

De regering heeft tot iets nieuws besloten, n.l. het opzetten van een afbetalingszaak. Ik weet niet, of dit heugelijke feit gepaard gaat met het zenden van bloemen, drinken van champagne en de ondernemers succes wensen met hun nieuwe zaak. Ook weet ik niet, hoe de concurrenten van de nieuwe firma hierop zullen reageren; maar dat is allemaal voor ons, arbeiders, van geen belang. Wel van belang is alleen dat de afbetalingszaak onder het motto: Spreek met Lieftinck en 't komt in orde!)

Aan cliëntèle zal het wel niet ontbreken. Enne... zal deze afbetaling er uitzien, zoals dat met de oude bekende zaken het geval was? Moet het gekochte eerst voor 100% betaald zijn, voor dat het als eigendom van de koper beschouwd mag worden? Zo ja, dan moet de koper eerst de afbetaling betalen.

Tussen Regge en Dinkel (Vervolg van pag. 5)
Brief 4. Afschrift van een schrijven der Bedrijfsunie gericht aan de hoofdbesturen, gedateerd 6 September 1945:

"Hierbij zenden wij U afschrift van 'n telegram, dat werd verzonden naar aanleiding van een bezoek van den heer Noury v. d. Lande, directeur van de meelfabrieken te Deventer. Deze deelde ons mede, dat de E.V.B. als eis had gesteld te worden erkend en als dat niet zou geschieden, Maandag a.s. de arbeid niet zou worden hervat. De directie, die besloten is met de drie oude bona fide arbeidersbonden de arbeids-

Stalingrad

De Engelse spreker bij de film „Stalingrad“ vertelt ons: „91.000 Nazi's zijn bij Stalingrad gevangen genomen en meer dan dit aantal ligt te rotten tussen Don en Wolga“.

Met deze afschuwelijke uitspraak is de gehele sfeer gegeven van deze rolprent, waarvan de „Daily Mail“ schreef: „Deze grootste aller Russische films is de waarachtige weergave van de totale oorlog... Deze film te zien is plicht en voorrecht“.

De beelden zijn samengesteld uit opnamen van Russische oorlogsfotografen en knipsels uit de op Duitsers veroverde films. Sommige zijn technisch-knap, zoals we dat kennen uit de Russische films, maar spanning is er nergens, hoogtepunten zijn er niet; het einde is even krachteloos als het begin. Er wordt door de film feitelijk niets anders verteld, dan dat de Nazi's „beesten“ waren (wie zal dat betwijfelen?) en speciaal voor het Amerikaanse-Brits publiek wordt vertoond, hoe veel offers de Russen wel brachten om de wereld te redden. Te belangrijker kan dus het aandeel zijn van Rusland bij het dicteren van de „vredesvoorwaarden“.

Ik ben het begin geheel vergeten, ik zie in gedachten alleen nog maar de puinhopen, de massa's verminkte, in de meest vreemde houdingen bevoren figuren, die eens mensen moeten zijn geweest. Een onderscheid tussen de Duitse en Russische soldaten was zelfs nauwelijks te onderscheiden in de kleding. Het waren geen mensen meer: alle persoonlijke differentiatie was weggevaallen, te zien waren nog slechts de in de dood gedrevenen. Zelf moorden of vermoord worden!... Vlammenwerpers, handgranaten, tanks, bommenwerpers, mortieren; gelijk dood- en verderfbrengend van welk maatsel ook, en van welke kant ook bediend.

91.000 Nazi's? Het is dezelfde miselijk-makende propaganda, die de Duitse oorlogsberichtgeving ons voorzette tijdens de bezetting. Die sprak niet van Russen, maar van „Sovjets“, in de hoop, hiermede de burgerij schrik aan te jagen. De Russische machthebbers zeggen herhaaldelijk en met opzet „Nazi's“, als het Duitse soldaten moeten zijn, en juist nog: Duitse arbeiders. Want die 91.000 waren voor het grootste deel industrie-arbeiders, waarachter de machinegeweren stonden van de ook door hen gehate S.S.! Die z.g. „Nazi's“ waren niet anders dan hun Russische klassegenoten, de „Sovjets“.

Zeker, in de tijd van de slag om Stalingrad, waren ook wij tot het uiterste gespannen, wisten ook wij, dat de toekomst zou afhangen van het feit of Hitler gelijk zou krijgen of ongelijk, met zijn uitspraak: „...en wij zullen Stalingrad nemen ook!“ Onze hoop en verlangen, dat de Duitse soldaten zich richten zouden tegen hun bloedbeulen, die de besten van de Duitse arbeidersklasse in de concentratiekampen doodmartelden, werd niet verwezenlijkt. Daarom kwam er nieuwe hoop in ons op, toen het Duitse front bij Stalingrad ineens stortte. Maar onze gevoelens waren gemengd, omdat we begrepen, dat het Duitse proletariaat de kans voorbij had laten gaan om mede te helpen de wereld te veranderen. De zo noodzakelijke militaire nederlaag bij Stalingrad, die het begin was van de totale ineenstorting van het Duitse front, had tegelijk tot gevolg, dat de Duitse arbeidersklasse opnieuw zou worden uitgebuit, wellicht heel wat erger nog dan voorheen, nu door de buitenlandse kapitaalsmachten.

Bij miljoenen zijn de Russische arbeiders en boeren gesneuveld; bij miljoenen ook de Duitse arbeiders. Waarvoor? Niets in de film, dat ons dat vertelt... Wel zien we een poging om den Duitsers soldaat belachelijk te maken: eerst de parapet in Berlijn, stram, martiaal; daarna de strompelende gewonde kriegsgevangenen bij Stalingrad!

26 generaals hebben zich tenslotte moeten overgeven. Daarvan wordt in de film verteld, dat ze reeds vóór Hitler een gevaar voor de mensheid vormden. De Russen speculeren er op, dat we

vergeten zouden zijn de vriendschapsverdragen, die Stalin juist met deze lieden en met Hitler gesloten had. Het is de oorlogsmisdadiger generaal Paulus, die in de film als lafaard fungeert, omdat hij wel „zijn“ jongens tot den laatsten man opofferde, maar niet met hen sneuvelde. Driehonderdduizend jonge mensen heeft deze man „geofferd“ en daarna gaf de held zich over met „zestien welgevulde koffers. Dit heerschap is later door de Russen gemaakt tot een van de leiders van het Duitse „Vrijheids-comité“ te Moskou. Door zijn mond richtte de vruchtgebruikers van de October-revolutie zich in de Moskou radio-uitzendingen tot de Duitse bevolking, tot de Duitse arbeiders in uniform. Ook dat konden wij tijdens de vertoning niet vergeten.

„Stalingrad“ is een film, die de arbeiders slechts dit kan zeggen: Hoe de proletariërs van de verschillende kampen elkaar vermoorden, voortgedreven en in dienst van de machtigen, die over hen beschikken.

Het Oude Nieuws

(Vervolg van pag. 2)

zijn en dat mag niet. 't Zou „wild“ zijn, en een arbeider moet voor alles zijn tamheid bewaren. Minister-president Attlee heeft gezegd: „We leven in een nieuwe tijd!“ Voor hem en zijn soort is dat waar. Ze hebben in het kapitalisme een stuk macht gekregen, weliswaar geen eigen macht, het is een onderdeel van de macht van het kapitaal, dat met hun hulp nieuw georganiseerd wordt, omdat het anders zijn winst niet kan halen en zijn „plekken in de zon“ zou kwijt raken. Maar hun „sociale probleem“ is opgelost. Kapitaalsmacht, georganiseerd in de staat, dat is „socialisme“. De leiders ministers van die staat en de arbeiders loon-arbeiders van die staat, dat is „socialisme“. Mr. Pollitt ziet het al „op ooghoogte“.

En de arbeiders — och, laten we ons niets wijsmaken — de arbeiders zouden het gebabbel van deze zwendelaars graag geloven, als de werkelijkheid maar niet zo vloeit met de mooie voorstelling. De werkelijkheid is loonsverlaging, gebrek, macht van de ondernemers, verraad van de organisatie-bureaucraten. De werkelijkheid, dat is de maatschappelijke nood, ook „op ooghoogte“. En die werkelijkheid drijft de arbeiders, nu hier, dan daar, tot vreemde dingen, die ze van de Attlee's en Pollitt's niet mogen, maar die ze moeten, omdat er nood is. Ze bewegen zelf, ze besluiten tot staken, ze organiseren in de bedrijven hun acties, hun demonstraties, onder eigen leiding, on-officieel, „wild“. En hoewel ze in overgrote meerderheid het geloof in dat „socialisme“ van de staat niet verloren hebben, zijn ze toch in hun eigen bewegingen al bezig met een ander soort socialisme, het arbeider-socialisme van het samen zelf-bewegen, de verzetsacties in de bedrijven.

Werk hervatten, naar de regering luisteren, de officiële vakbondsmachine laten beslissen, zeggen de Attlee's en Pollitt's. Maar de nood zegt: Verzet je, samen in de bedrijven, organiseer het van bedrijf tot bedrijf, onder eigen leiding, klasse-actie van onder op.

Ook vanuit Frankrijk kunnen we binnenkort juichkreten verwachten, van degenen, die zich in de staat onderdak gebracht hebben. De staat zal de banken nationaliseren, de mijnen, sommige industrieën, de nieuwe regering zal de bevolking een flink stuk socialisme brengen. De nieuwe regering bestaat uit „democraten“, „socialisten“ en „communisten“ en regeringschef De Gaulle heeft het parlement toegesproken: „Wij komen heden weer bijeen om te werken, eensgezind, om het land weder op te bouwen“.

En de hele vergadering kwam overeind en bracht hem een ovatie. Zulke woorden moet men niet al te letterlijk nemen. De Gaulle, de ministers en de afgevaardigden zijn helemaal niet van plan, puin te ruimen, kolen te hakken of metselaarswerk te verrichten. Zulke dingen moeten de arbeiders doen; intussen zullen ook de Franse brengers van het „socialisme“ wetten maken: straf- en rantsoeneringswetten voor de arbeiders, schadevergoedingswetten voor de aandeelhouders der banken en wat er zo verder bij een stap naar het „socialisme“ te pas komt.

VERGADERINGEN.

V.S.V. Amsterdam-Oost. Donderdag 14 December. Gebouw „De Tunnel“, Borneostraat 2. Aanvang half acht. Vrije discussie. Tevens oprichting afdeling V.S.V.

V.S.V. Amsterdam-Zuid. Woensdag 12 December in gebouw Westeinde 3. Aanvang half acht.

Onderwerp: Taak en wezen der Partij. V.S.V. Rotterdam. Zondag 9 December. Blokweg 5, Linker Maasoever. Aanvang half elf.

Onderwerp: Taak en wezen der Partij. Tevens oprichting afd. V.S.V.

V.S.V. Wormerveer. Maandag 10 December in café Zaanweg 117. Aanvang 8 uur.

Onderwerp: Het Parlementarisme. Voor alle Spartacus-lezers!

V.S.V. Zaandam. Donderdag 13 December. Gebouw Reigerstraat 4, Zaandam. Aanvang 8 uur.

Onderwerp: Het Parlementarisme. Voor alle Spartacus-lezers!

V.S.V. Leiden. Donderdag 13 December in „Het Raedthuis“, Nieuwe Rijn. Aanvang 8 uur.

Onderwerp: Taak en wezen der Partij. Voor alle Spartacus-lezers van Leiden!

V.S.V. Arnhem. Zondag 16 December in café „Victoria“, Bukstraat 10. Aanvang 's morgens 10 uur.

Onderwerp: Staatskapitalisme of Arbeidersmacht. Vrije discussie. Entrée 15 cent.

Wat het nieuws uit Indonesië betreft, schijnt kans voor het Nederlandse kapitaal, om daar „voordij-pilchen“ uit te oefenen, met de „kleiner te worden. De voogd is er totaal overstuurd, hetzij door de onafkbaarheid van de pupil, hetzij door het vooruitzicht op verlies een rijke inkomstenbron. Het Engelse blad, „Times“, vaak een spreekbuis van de mening Engelse officiële kringen, schrijft dat het Nederlandse zaak meer is, maar dat de Verenigde Naties het conflict moeten oplossen. Nu mag van die Verenigde Naties geen kwaad gezegd worden, maar een feit is, dat ze stuk voor stuk niet reputatie hebben, hun vingers te kunnen niet houden.

Intussen gaat het moorden en branden op voort. Kampongs en dessa's worden beschoten in de as gelegd; het aantal doden aan Indonische zijde wordt niet genoemd. De nieuwe regering Sjahrir heeft haar spijt betuigd over moorden op Europeanen; over de moorden op Javanen komt het niemand in zijn hoofd, spijt betuigen. Tenminste geen regering.

En in Amerika verwacht men, d.w.z. de regering het volgend jaar 7 miljoen werklozen. Reeds wordt het aantal geschat op 2 miljoen. De ondernemers hebben in de oorlogstijd ontzag nog nooit behaalde winsten gemaakt; de omzet in vrede-industrie wensen zij op kosten der arbeiders te volbrengen. Het grote conflict dat uitbarsten staat, een staking van 750.000 arbeiders, en waarvan de aanleiding door de hier te lande zoveel mogelijk wordt voorgesteld als een eis tot loonsverhoging, is in werkelijkheid een strijd over de vraag, of de arbeiders bij vermindering van het aantal werkuren naar zeer veel lager levenspeil zullen worden teruggedrukt.

Ook in Amerika zijn „de revolutionaire spanden“ waarover rapporteur Price het wat betrouwen na het einde van de oorlog in Europa, het gevaar van deze nieuwe oorlog hebben gewezen. Dr. Jan Romein heeft in „Het Parool“ zulk „gefluster“ over een komende oorlog getracht bevestigend te maken en te bestrijden. Wij worden daardoor de geest van de oorlog makker maken. Als er gevaar is, spreek

Dat is het oude nieuws uit alle landen.

5 December 1945

Prijs 15 cent

5e Jaargang - No. 50

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS“

Redacteur:
TJEERD WOODSTRA
Adm.: Uitgeverij „De Vlam“ - Amsterdam

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Adres red. en adm. Utrechtschestraat 44
Postgiro 168797 ten name van
Uitgeverij „De Vlam“ - Amsterdam

BLOK TEGEN BLOK

Op 15 December zullen de ministers van buitenlandse Zaken van Amerika, Engeland en Rusland te Moskou bijeenkomen. Tot zuivering van de atmosfeer, zo kon worden met vette letters de kranten aan- volgens officiële mededelingen zal deze jeenkomst „aan de regeringen dezer landen de gelegenheid bieden tot informele en verkennende besprekingen over een aantal kwesties van actueel belang, als de uitwisseling van inzichten betreffende de controle over de atoombom“. officieus wordt verder meegedeeld (Reuters), dat de actuele kwesties zijn: het Verre Oosten (het bestuur van Japan en de vredesverdragen), Iran, China en de werkwijze bij het opstellen der vredesverdragen.

Deze mededeling werd tegelijk gedaan in Washington, Londen en Moskou. Ze gaat de gehele aardbol rond en heeft de hoop van herleven, dat de atmosfeer tussen de „Grote Drie“ gezuiverd zal kunnen worden. Dit laatste werd overal aan de mededelingen toegevoegd en er blijkt uit, dat de atmosfeer werkelijk niet zuiver was. Overigens was dit reeds maandenlang bekend, maar tussen wat officieel erkend werd aan iedereen bekend is, bestaat er nog een verschil. Officieel had men in het geval nog niet toegegeven, dat er een gevaar was ontstaan tussen Rusland enerzijds en Engeland-Amerika anderzijds, terwijl toch iedereen wist, dat dit het geval was.

Men spreekt nu van een atmosfeer, die gezuiverd moet worden, die dus geladen met spanningen, die wellicht tot ontlasting zouden kunnen komen. Laten we het daar onomwonden uitspreken: Het gevaar van een nieuwe oorlog stond „weer voor deur!“

De lezers zullen zich misschien nog herinneren, hoe wij in „Spartacus“ reeds na het einde van de oorlog in Europa, het gevaar van deze nieuwe oorlog hebben gewezen. Dr. Jan Romein heeft in „Het Parool“ zulk „gefluster“ over een komende oorlog getracht bevestigend te maken en te bestrijden. Wij worden daardoor de geest van de oorlog makker maken. Als er gevaar is, spreek

er dan niet van, het brengt het gevaar alleen maar dichterbij; weiger er aan te denken en geloof in de krachten, die bezig zijn de wereldvrede te verzekeren door middel van de Verenigde Naties. Dat was de inhoud van zijn raad. Maar feiten zijn sterker dan het geloof. De gebeurtenissen hebben ons in het gelijk gesteld. Dezelfde ministers, die nu in Moskou de atmosfeer zullen zuiveren, zijn een paar maanden geleden in Londen bijeen geweest, en toen is gebleken hoe groot de tegenstellingen tussen de grootmachten waren. Men is uiteen gegaan, zonder tot overeenstemming te komen. Intussen zijn deze tegenstellingen zo verscherpt, dat de atmosfeer gezuiverd moet worden. Men moet tot overeenstemming komen, of de breuk is er ook officieel. Laten we erbij zeggen: Dat behoeft nog niet direct het uitbreken van de oorlog te betekenen. Maar wel betekent het, dat men bewust alle krachten erop gaat richten!

De tegenstellingen tussen de grootmachten, die wij indertijd vooruit zagen en die wij afleiden uit dieper liggende oorzaken dan alleen de geestelijke gesteldheid der mensen, hebben reeds concrete vormen aangenomen.

Achter de demarcatielijn, het stalen gordijn, dat Rusland dwars door Europa heeft neergelaten, voltrekt zich een proces, dat men kan noemen het vestigen en bestendigen van Ruslands macht in deze gebieden. Het is een groeiproces, dat in de verschillende door Rusland bezette landen, Roemenië, Bulgarije, Joego-Slavië, Hongarije, Tsjecho-Slowakije, Polen, Oostenrijk en Duitsland, verschillende graden van ontwikkeling vertoont, maar dat toch erop gericht is, in deze gebieden een politieke en economische structuur te scheppen, die soortgelijk is aan de toestanden, die ook in Rusland bestaan.

Dat betekent, dat daar, evenals in Rusland zelf, het Westerse kapitaal voorgoed uitgesloten is. Het is voor dat kapitaal verloren terrein, terwijl juist het imperialistische streven van de westerse kapitalistische machten hierin bestaat, om nieuwe gebieden, Rusland niet uitgesloten, voor de werking van hun kapitaal open te breken.

Ook in Iran, het tweede punt waar de tegenstellingen concreet karakter hebben gekregen, gaat het hierom. Onder toezicht van de Russische bezetting zijn in het Noorden, in Azerbeidschan, opstanden uitgebroken, die er blijkbaar toe zullen leiden, het stalen gordijn ook daar verder naar het Zuiden, misschien naar de Perzische Golf, door te schuiven. Dat daardoor in het bijzonder de petroleumbelangen van Amerika en Engeland in dat land in het gedrang komen, is zonder meer duidelijk. Maar als men de landkaart bekijkt en de ligging van Iran (het vroegere Perzië) aan de Perzische Golf beziet, dan wordt duidelijk, dat hier nog veel meer op het spel staat. Wordt hier het stalen gordijn verder geschoven, dan is dat een stap in de richting van de Poort van Indië, dat land met zijn 350 miljoen inwoners, die elk ogenblik in opstandige beweging kunnen komen. Gezien wat er nu in Indonesië gebeurt, begrijpt ieder wat dit betekent.

China, het derde punt waar de tegenstellingen openbaar worden, is zeker van niet minder belang. Hier is het leven en de arbeid van een bevolking van 450 miljoen mensen het object, waarom de strijd gaat. Zowel Amerika en Engeland, als Rusland, willen dit geweldige land in hun greep hebben. Er woedt daar op het ogenblik een burgeroorlog en de tegenstellingen tussen de „Grote Drie“ komen te voorschijn, doordat Amerika de Tsjoenking-regering steunt, terwijl Rusland achter de zogenaamde communistische regering staat. Maar ook hier gaat het uiteindelijk om hetzelfde vraagstuk als in Europa. Het uitbreiden van het Russische machtsgebied voltrekt zich aan alle drie punten tegelijk, al zijn de verschijningsvormen ervan ook nog zo verschillend.

Wij brengen niets nieuws als we zeggen, dat men in Moskou tot overeenstemming moet komen, of dat een nieuwe oorlog, vreselijker dan ooit, niet meer is te voorkomen. Als wij niet meer te zeggen hadden, zouden we alleen maar herhalen, wat de gehele pers dagelijks als de mening van ministers, leidende persoonlijkheden en natuurlijk ook als haar eigen mening brengt. Dezelfde pers, die ons maanden geleden verweet, dat wij van een nieuwe oorlog spraken, terwijl dat toch niet mocht, doet nu niets anders. Zo o.a. „Het Parool“, waar in een tweetal artikelen

SPREEK MET LIEFTINCK en het komt in orde

De regering heeft tot iets nieuws besloten, n.l. het opzetten van een afbetalingszaak. Ik weet niet, of dit heugelijke feit gepaard gaat met het zenden van bloemen, drinken van champagne en de ondernemers succes wensen met hun nieuwe zaak. Ook weet ik niet, hoe de concurrenten van de nieuwe firma hierop zullen reageren; maar dat is allemaal voor ons, arbeiders, van geen belang. Wel van belang is alleen dat er snel iets komt in orde!

onder het motto: Spreek met Lieftinck en 't komt in orde!)

Aan cliëntèle zal het wel niet ontbreken. Enne... zal deze afbetaling er uitzien, zoals dat met de oude bekende zaken het geval was? Moet het gekochte eerst voor 100% betaald zijn, voor dat het als eigendom van de koper beschouwd mag worden? Zo ja,

Tussen Regge en Dinkel (Vervolg van pag. 5)

Brief 4. Afschrift van een schrijven der Bedrijfsunie gericht aan de hoofdbesturen, gedateerd 6 September 1945:

„Hierbij zenden wij U afschrift van 'n telegram, dat werd verzonden naar aanleiding van een bezoek van den heer Noury v. d. Lande, directeur van de meelfabrieken te Deventer. Deze deelde ons mede, dat de E.V.B. als eis had gesteld te worden erkend en als dat niet zou geschieden, Maandag a.s. de arbeid niet zou worden hervat. De directie, die besloten is met de drie oude bona fide arbeidersbonden de arbeids-

(„Rusland en het Westen“) een meer agressieve politiek van het Westen tegenover Rusland wordt bepleit. Het schrijft:

„De Russen zijn realisten en verstaan slechts machtsstaal.

Maar machtsstaal kan niet defensief zijn.

We hebben een periode gehad van Russische offensieven. Stalin rekende op onze oorlogsmoedheid. Het wordt nu tijd de andere kant te bezien. Rusland heeft zich nog niet hersteld van de tweede wereldoorlog; de coalitie voor de vrede — nog niet uiteen gelintrigend — is overweldigend sterk. Rusland weet dat. Het is dus thans voor de democratieën het gunstigste ogenblik om een offensieve diplomatie in te zetten. We moeten ons schrap zetten. Anders gaan we onverbiddelijk naar een nieuw München toe en een Russisch München zal een invite zijn voor een nieuwe wereldoorlog — voor ons de laatste.

... Hoe meer successen Stalin behaalt, hoe meer de nieuwe generatie zich onoverwinnelijk gaat voelen; de concessies, die het Westen hem heeft gedaan, verkleinen niet het gevaar, zij brengen de oorlog dichterbij.

Kan de oorlog vermeden worden? Op den duur alleen, indien de Russische maatschappij haar totalitaire karakter verliest en democratisch wordt.

... De grote democratieën hebben Rusland veel te bieden. De financiële en technische hulp, die Lenin vergeefs heeft gevraagd — en die mischien de ontwikkeling van het Stalinisme had kunnen voorkomen — Stalin kan ze krijgen. De wederopbouw van Rusland zou dan in een zeer snel tempo kunnen geschieden, zonder dat van de Russische mens al te zware offers geëist hoefden te worden.

Maar deze steun kan eerst aan de orde komen, indien Rusland duidelijk gemaakt heeft, dat het afziet van een herverdeling der machtsposities, waarop thans de wereldvrede berust. Rusland moet zijn grenzen openstellen en zijn intellectuelen in staat stellen kennis te maken met de Westerse democratische cultuur. Alleen indien de Russische cultuur gedemocratiseerd wordt, vermindert de chauvinistische overspanning, die het gevolg is van iedere totalitaire opvoeding.

... de demarcatielijn, die thans Europa in twee legerkampen scheidt, is een onding, wijl ze geen vrede brengt.

... de scheidslijn dwingt daarentegen Rusland — en in afweer daartegen ook ons — tot intrigues in de grenslanden, tot blokvorming en allianties, die uiteindelijk slechts één resultaat opleveren: de oorlog, die ze heten te voorkomen.

De demarcatielijn moet opgeheven worden, Polen en de Oost-Europese staten teruggegeven aan een vrije ontwikkeling en de band tussen die

staten en het Westen moet versterkt worden.

De Chinese provincies, zoo ook Iran, moeten hun eigen bestemming herkrigen.

Het diplomatieke offensief van het Westen is begonnen. Amerika en Engeland komen in Moskou met het aanbod van credieten. Hoe groot zulke credieten kunnen zijn, heeft het Amerikaanse crediet aan Engeland laten zien: 13 miljard gulden. Zij vragen in ruil daarvoor: het omhooghalen van het stalen gordijn in Europa, het zich terugtrekken van Rusland uit Perzië (Iran) en China en tenslotte wat men aanduidt als de democratisering van Rusland zelf, wat een andere naam is voor het openstellen van de Russische gebieden voor het Westerse kapitaal.

Achter hun aanbod en verlangens staat als drukmiddel, een geweldige legermacht, met de modernste vernietigingsmiddelen uitgerust, en de dreiging met het verschrikkelijkste wapen, dat men zich denken kan: De Atoombom!

Het is waar, het Westen staat sterk. Het is nu het gunstigste ogenblik voor zijn offensief, maar alleen voor het soort offensief, dat nu in Moskou wordt begonnen. En als de tegenstander niet capituleert en de onderhandelingen rekt om tijd te winnen? Als intussen het proces van zijn machtsuitbreiding doorgaat en na verloop van tijd de verhoudingen in de wereld zijn veranderd? Zal het Westen, voordat het zover is, tot de militaire aanval overgaan? Het lijkt waarschijnlijk, dat Rusland wel aan de directe brandpunten tot concessies gedwongen zal worden, dat daartegenover het Westen met kleine tegemoetkomingen over de brug komt, en dat de tegenstelling blijft.

Neen, ze verscherpt zich, want ze is niet afhankelijk van de afspraken of overeenkomsten van de regeringen. Het imperialistische machtsstreven aan beide kanten komt voort uit de structuur van de betrokken landen. De macht van de heersende klassen in het Westen berust op haar kapitaalsmacht. Waar ook ter wereld zij zich meester maken van de productiemiddelen en daarmee van de arbeidende bevolking, buiten zij de mensen uit en beheersen zij de maatschappelijke verhoudingen. Hun diplomatie, hun politieke en militaire macht, heeft tot taak, de poorten open te breken en te houden.

De macht van de heersende klasse in Rusland, van de staats-bureaucratie, berust op de bureaucratische beheersing van productiemiddelen en werkende bevolking door de staat, die allen en iedereen aan haar uitbuiting onderwerpt. Dit, de structuur van het hedendaagse Rusland zelf en van de gebieden waar deze structuur wordt ingevoerd, is het wat de Westerse machten willen en moeten openbreken. Democratisering van Rusland betekent daarom het uiteenslaan van de structuur, waarop de macht van de Russische heersende bureaucratie berust. De Russische machthebbers weten dat maar al te goed

en er is geen sprake van, dat zij op principiële punt zullen toegeven. Ze niet, als er door een grotere macht dreigt wordt!

Er is nog geen enkele heersende klasse geweest, die van haar macht afstand heeft gedaan, zonder ervoor te vechten; de heersende bureaucratie zal daarop zeker geen uitzondering maken.

De tegenstelling tussen Rusland en het Westen komt niet voort uit wat Stalin of wat de regeringen in Washington of Londen hebben besloten. Ook niet uit de geestesgesteldheid van een volk, dat behaalde successen naar het hoofd gestouwen zouden zijn. Ze zijn niet uit de werelde te praten, ze kunnen door geen compromissen worden overbrugd.

De krachten, gedreven door de wil de heersende klassen om zich te handhaven, boten met de noodzakelijkheid van een natuurkracht, onontkoombaar op elkaar af. De vraag is thans nog slechts, hoelang deze botsing uitgesteld kan worden.

Dit is het enige vooruitzicht, dat de maatschappij, voortgedreven door machtsstreven van de heersende klassen, kan bieden. Alleen als de arbeidersklasse de macht der heersende klasse breekt en een samenleving zonder klasseverschillen kan bieden. Alleen als de arbeidersklasse schappij en zonder uitbuiting weet te werken, kan deze vreselijkste aller oorlogen worden voorkomen.

Wat ons opviel

HIJ KON ER NIET VAN RONDKOMEN.

President Truman had een salaris van 75.000 dollars maar dat zal nu verhoogd worden tot 100.000 dollars. En de toeslag, die hij daarvoor kreeg van 25.000 dollars, voor bijzondere uitgaven, wordt verhoogd tot 60.000 dollars.

„SOCIALISME“ ALS KAPITALISTISCH WAPEN IN DE STRID OM HET BESTAAN.

„Men beseft daar (in Engeland) de ernst van de toestand en voelt, dat men lange deze weg van de ongebreidelde concurrentie de strijd tegen Amerika al heeft verloren. De Engelse industrie ziet in Labour vooral een macht, die alle Engelse machten kan samenbinden voor de nationale concurrentiestrijd tegen het buitenland.“

(Parool, 7 Dec. R'damse editie)

„NEDERLAND HELPT INDIE“.

„Nederland rust thans 4 divisies uit met Camdese wapens en voertuigen, voor onmiddellijk gebruik in de Oost“.

(Parool, 8 Dec., Haagse editie)

Volgens een schatting van weken geleden, is er bij het herstellen van „orde en rust“ in Indonesië reeds ongeveer 50.000 Indonesiërs gedood. Door het comité „Nederland helpt Indië“ wordt opgeroepen om 50.000 slachtoffers in Indië te compenseren. Teneinde edele gevers uit Indische kringen gerust te stellen, zij er op gewezen, dat hun geld niet zal worden vermorst aan de duiven en wezen van neergeslagen Indonesiërs, maar dat het overeenkomstige getal 50.000 in de berichten slechts toeval is.

INDONESIË ALS KLAFFLOPER.

„Indonesië moet zichzelf zo spoedig mogelijk heel kunnen bedruipen“.

Het zal tijd worden. Driehonderd jaar hebben Indonesiërs nu al op de zak van onze bourgeoisie geleerd.

EN WAT ZEGGEN DE ANDEREN?

„Alle imperialisme is den Amerikanen vreemd, de Amerikanen zijn de Amerikanen, die in Nederland op bezoek waren.“

Het de eug tegen de muur

Wij het kapitaal zich inspannt om de arbeidersklasse onder zich te organiseren, en de slavenbemannen van zijn galei aan roeibanken vast te ketenen en onder de slag van zijn commando-zweep tot ondrachtig roeien te dwingen, komen de arbeiders, de roeiers van de galei, hier en daar in verzet.

Het omdat zij in 't algemeen de onderwerps-taktiek van het kapitaal begrijpen en verwerpen, maar doordat de maatschappelijke nood hen drijft, zich tegen de slagen en het onrecht, die aan de doorvoering van de verslavingsmaatregelen vastzitten, te verzetten.

De vorm die dit verzet aanneemt, in zo vered als alle conflicten sinds het einde van de oorlog in Nederland, is: Het gemeenschappelijk optreden, meestal door staking, van het gehele personeel van een bedrijf of bedrijven-complex, zoals b.v. de vervoer. De in verzet komende arbeiders nemen dit, niet omdat zij deze taktiek principieel verkiezen boven de oude bemiddelde staktaktiek der vakbondsleidingen, maar omdat zij geen andere weg voor zich open zien.

Erst als de actie begonnen is, als het verzet zoeken en proberen geleid heeft tot de ondervinding, dat zo de eendracht en solidariteit werkelijkheid worden, begint voor de meerderheid der betrokken arbeiders deze „taktiek van onder op“ ook principieel betekenis te krijgen. De leuzen „onder op“ en „eenheid op de grondslag van het bedrijf“ krijgen inhoud; het wordt toegepast en verwerkelijkte daarvan een hoogtepunt in hun leven, een weg naar een stuk minderwaardigheid en macht, een ervaring van eigenwaarde en eigen macht. De leuzen worden tot arbeider!

Wij zien we telkens, dat de arbeiders na eerste zelfoptreden al gauw onzeker worden, het beginsel van het zelfbeslissen vasthouden en de behandeling van de zaak uit handen geven. Hetzij aan de leiding van een vakbond, die dan met de tegenstander moet onderhandelen, hetzij aan het instituut der Rijksbemiddeling. Wordt de vertegenwoordigings-actie in handen gelegd van een door de arbeiders pas gevormde en (in tegenstelling met de oude vakbonden) door hen trouwde vakbondsleiding, of door die zelf in handen genomen, dan vinden de meesten der betrokken arbeiders goed en zijn er zelfs blij mee.

... komt niet in de eerste plaats, doordat arbeiders in het verleden nu eenmaal waren waren, dergelijke functies aan anderen, aan de bevoegde instanties, overlaten.

... komt vooral voort uit een gevoel van macht.

Arbeiders ondervinden al gauw, dat de vorming van hun eenheid en de afval daarvan op den ondernemer, dus

de organisatie op grondslag van het enkele bedrijf en de partiële staking onder eigen leiding, niet het verwachte succes opleveren. Hoogstens bereiken zij, en dan meestal nog in de kleinere en door zeer slechte loon- en arbeidsvoorwaarden gekenmerkte bedrijven, dat er enige verbetering komt, tot aan de grenzen van wat reads algemeen door het kapitaal en zijn machtsorganen was vastgesteld.

Terwijl zij zich nog bij het beginnen van hun actie en de formering van hun bedrijfseenheid, voorselden te moeten vechten tegen „hun“ ondernemer, ervaren zij al spoedig, dat zij op iets veel sterkers gestoten zijn: Op een onderdeel van de georganiseerde en vastverbonden kapitaalsmacht. Alle organen daarvan komen tegen hen in beweging. Niet alleen trekken de ondernemers één lijn met de in het conflict betrokken directie, maar pers, radio, kerk, partij- en vakbondsleidingen gooien een stroom van laster en leugen over de strijdende arbeiders heen en de regeringsinstanties, anders zo traag, tonen, dat zij ook wel eens vlug kunnen werken, als het maar tegen de opstandige arbeiders gaat.

Het strijdende bedrijfspersoneel wordt zo doende geïsoleerd van de arbeiders in de andere bedrijven en van de gehele arbeidende bevolking, die eerst wel met hun actie en eisen sympathiseerde. Alles hist tegen de arbeiders in staking, de noodlijdende bevolking wordt een wapen in handen van het kapitaal.

Zo staan de arbeiders van een enkel bedrijf, al zijn ze ook volkomen eensgezind, tegenover een overmacht van het kapitaal, tegenover de felle aanval van de totale kapitaalsmacht staat het enkele bedrijfspersoneel alleen!

Natuurlijk is het middel van arbeiderskant hiertegen, dat ook het front der arbeiders wordt uitgebreid. Dat is iets, wat iedere arbeiders begrijpt en iedere strijdwillende arbeider wil. Maar wat de overgrote meerderheid zich onder uitbreiding voorstelt, wordt tot nog toe vooral bepaald door de strijd- en organisatie-ervaringen van een verleden tijd, de tijd van de vakbonds-acties.

Uitbreiding en versterking van de strijd, daaronder verstaat men: Dat een actieve vakbondsleiding zich de zaak van dat strijdende personeel aantrekt. Dat zij aan de ene kant financiële steun geeft of het verzamelen van steungelden organiseert, morele steun verschaft en sympathie verwekt onder haar leden en zodoende de stakers helpt „vol te houden“. En aan de andere kant, dat die vakbondsleiding zich tot den ondernemer, de grotere kapitaalsgroep of tot de regering wendt en daar de eisen der arbeiders bepleit. Eigenlijk verwachten de stakende arbeiders nog wel iets meer, vooral van een nieuwe, radicale, door henzelf mee gevormde vakbond als de Eenheidsvakbon-

trale. Ze verwachten, dat hun organisatorische verbondenheid met de massa van de leden dier vakbond zal werken als een massa-kracht, die het kapitaal zo zal imponeren, dat het daardoor eerder aan de eisen der arbeiders toegeeft. En als uiteindelijk wapen, verwachten ze van de Eenheidsvakbond het proclameren van sympathiestakingen, waardoor de uitbreiding van het klassefront er komt en de kracht, die de geïsoleerde arbeiders van het enkele bedrijf missen, wordt geleverd.

Deze verwachtingen der arbeiders worden niet vervuld. De praktijk toont, dat de tot nu toe gevolgde taktiek, de taktiek van de actie in het enkele bedrijf of in een complex van verwante bedrijven, tegenover het kapitaalsfront slechts weinig resultaat geeft.

Dat komt niet, doordat het nieuwe optreden der arbeiders op de grondslag van het bedrijf onjuist is, maar doordat het totaal onvoldoende is, als het zich blijft beperken tot de actie van een of enkele bedrijven. Het optreden als eenheid, dus het zelf organiseren van de activiteit, moet verder gaan. De arbeiders van het bedrijf dat in actie is, moeten de uitbreiding van het strijdfront tegen het kapitaal zelf organiseren!

Dat wil zeggen, de functie van het contact maken met de arbeiders van de andere bedrijven, van andere plaatsen, met de bevolking van de arbeiderswijken, is een functie van de in actie zijnde arbeiders zelf. Een van de voornaamste functies! Tot nu toe hebben zij dat praktisch geheel overgelaten aan de verschillende bestuursinstanties van de E.V.C. Zeer zeker heeft de organisatie-leiding en hebben de verbindingsorganen van een organisatie als de Eenheidsvakbond, een taak in de strijd der arbeiders en in de uitbreiding daarvan. Wij zullen in volgende artikelen daarover onze mening zeggen.

Maar met de beste wil van de wereld kan zo'n organisatie of haar leiding het doen der arbeiders niet vervangen. Zij kan niet vervangen de aantrekkingskracht, die er uitgaat van het dringende beroep op solidariteit en meestrijden door een massaal optreden de actieve arbeidersformatie. Haar oproepen als concurrerende vakbond hebben geen effect op de christelijk, katholiek of modern georganiseerde arbeiders of op de grote massa ongeorganiseerden. Zij kan niet het middel toepassen, dat in andere landen reeds door de strijdende bedrijfsarbeiders werd toegepast: Het massaal contact maken en overreden van de arbeiders der bedrijven en woonwijken, door het in de bedrijven doordringend of voor de bedrijven massaal demonstrerend stakende personeel. Zij kan niet het sneswalsysteem toepassen, dat de bedrijfsarbeiders wel kunnen: Het van bedrijf naar bedrijf uitbreiden, georganiseerd en massaal, van de staking.

Dat kunnen de arbeiders van een bedrijf in staking, als zij het zelfoptreden consequent doorvoeren, wel.

De taktiek van de oude vakbonden, waarbij onder het mom van belangenbehartiging (Vervolg pagina 8, 3e kolom)

SPREEK MET LIEFTINCK en het komt in orde

De regering heeft tot iets nieuws besloten, n.l. het opzetten van een afbetalingszaak. Ik weet niet, of dit heugelijke feit gepaard gaat met het zenden van bloemen, drinken van champagne en de ondernemers succes wensen met hun nieuwe zaak. Ook weet ik niet, hoe de concurrenten van de nieuwe firma hierop zullen reageren; maar dat is allemaal voor ons, arbeiders, van geen belang. Wel

onder het motto: Spreek met Lieftinck en 't komt in orde!)

Aan cliëntèle zal het wel niet ontbreken. Enne... zal deze afbetaling er uitzien, zoals dat met de oude bekende zaken het geval was? Moet het gekochte eerst voor 100% betaald zijn, voor dat het als eigendom van de koper beschouwd mag worden? Zo ja,

Tussen Regge en Dinkel (Vervolg van pag. 5)

Brief 4. Afschrift van een schrijven der Bedrijfsunie gericht aan de hoofdbesturen, gedateerd 6 September 1945:

„Hierbij zenden wij U afschrift van 'n telegram, dat werd verzonden naar aanleiding van een bezoek van den heer Noury v. d. Lande, directeur van de meelfabrieken te Deventer. Deze deelde ons mede, dat de E.V.B. als eis had gesteld te worden erkend en als dat niet zou geschieden, Maandag a.s. de arbeid niet zou worden hervat. De directie, die besloten is met de drie oude bona fide arbeidersbonden de arbeids-

Over Persoonlijkheid

De strijd voor een communistische gemeenschap heeft niet alleen een economische kant, maar tegelijk een culturele. We willen niet langer de werkdieren van vroeger zijn, maar we willen groeien tot zelfstandig handelende, denkende en oordelende mensen, geladen met verantwoordelijkheid voor het welzijn van de hele gemeenschap. Een werkelijk nieuwe cultuur kan pas opbloeien, wanneer ons geestelijk leven de gemeenschap zonder uitbuiting tot middelpunt kan vinden. Van hieruit straalt dan een nieuwe persoonlijkheid. Eerst als een nieuw persoonlijkheidsbesef en een nieuw gemeenschapsgevoel hun wortels diep in de mensen geslagen hebben, treedt dit ons als nieuw maatschappelijk bewustzijn tegemoet.

Met het persoonlijkheidsbesef willen we ons nu nader bezighouden. Er is een tijd geweest, dat de mensen geen besef van eigen persoonlijkheid hadden, of waar het in ieder geval zeer zwak gevormd werd. Dat is al heel lang geleden, in voorhistorische tijden, toen de mensen nog op een zeer lage trap van technische en zodoende ook van geestelijke ontwikkeling stonden. Deze mensen leefden in kleine gemeenschappen en deden alles gezamenlijk. Vreugde en smart, overwinning of nederlaag waren gemeenschappelijke belevenissen. Ieder afzonderlijk, als individu, had nauwelijks betekenis, doordat het leven alleen gezamenlijk in en door de gemeenschap mogelijk was. Zodoende stond de gemeenschap bij hen in het middelpunt en het denken en handelen van ieder afzonderlijk was als vanzelfsprekend op het welzijn van de gemeenschap gericht. Natuurlijk was het ontbreken van een eigen persoonlijkheidsgevoel geen toevalligheid. Het ontstond uit de gelijkvormigheid in de hele gemeenschap. Iedereen gebruikte dezelfde werktuigen, hanteerde deze op dezelfde wijze, had dezelfde kennis als ieder ander, zodat er nauwelijks specialisten voor verschillende werkzaamheden waren. Zodoende waren de mensen in hun voelen, willen en begeren, nagevoel gelijk gericht, namelijk op hun gemeenschap, terwijl ze als individuen een grote gelijkvormigheid hadden. Of je de ene persoon uit zo'n gemeenschap nam of een andere, maakte geen wezenlijk verschil. De geringe specialisatie van het gemeenschappelijke arbeidsproces bracht ook slechts geringe verschillen in de persoonlijkheden.

In de beeldende kunst uit die dagen komt dit op eigenaardige wijze tot uitdrukking. Het is namelijk opvallend, dat in de afbeeldingen van mensen nooit een gezicht getekend wordt. Er is wel een hoofd aangegeven, maar er zijn geen ogen, neus of mond getekend. Alle hoofden zijn „gelijk“. Verschil in individuen bestaat voor hen nog niet. Soms vinden we ook een aantal mensen tegelijk afgebeeld, maar dat is dan bijvoorbeeld één lichaam met acht handen. De mensen tellen nog niet

als individuen, maar alleen als „werkhanden“. Zo gaat het Wij bij deze mensen altijd voorop, terwijl ze aan het Ik nauwelijks toekomen.

Deze gemeenschappen zijn langs verschillende wegen tot ontbinding geraakt, waarbij vooral de ontwikkeling van de landbouw en de veeteelt een grote rol speelden. De landbouw werd met zeer eenvoudige werktuigen beoefend, door enkelen of weinigen gehanteerd, zodat dit deel van het arbeidsproces een privaat karakter kreeg en de arbeidsmiddelen uiteraard in privaatbezit waren. Door de vooruitgang van het technische kunnen vielen zo de oorspronkelijke gemeenschappen uiteen, waarbij het privaatbezit aan productiemiddelen zich moest doorzetten. De weg naar het ontstaan van klassen, van overheersing en uitbuiting was hiermee geopend en het is wel duidelijk, dat de mensen dus in heel andere maatschappelijke verhoudingen kwamen te staan. Hun leven kreeg een meer individuele inhoud, de afzonderlijke personen traden meer op de voorgrond. En het heeft ons niet te verwonderen, dat nu ook een krachtiger gevoel van persoonlijkheid gaat ontstaan. De mensen krijgen hun eigen wensen en verlangens, ontwikkelen een verschillend gevoelsleven. Persoonlijke kracht, kennis, inzicht, durf, doortastendheid werpen persoonlijke resultaten af en het eigen belang wordt nu van betekenis. Nu ontstaat, wat we het „karakter“ van de mensen noemen. Er ontstaat de „persoonlijkheid“ als uitdrukking van de individuele arbeid en van de maatschappelijke strijd. En deze persoonlijkheid is dan een woord, waarin we een hele reeks van handelingen, wensen en gevoelens samenvatten, die als ge-

heel als maatschappelijk bewustzijn werken.

Het ligt voor de hand, dat deze afbraak van het samenwerken als gemeenschap het verleggen van het zwaartepunt naar het individuele leven zich als geleidelijk proces voltrok. Vandaar, dat we in de middeleeuwen nog een sterk gebonden karakter van dorpsgemeenschappen en allerlei overblijfselen uit de oude tijden terugvinden. Maar als dan de warenhandel en warenproductie goed op gang komen, dat is als het kapitalisme zich begint door te zetten, komt telkens duidelijker de ontwikkeling der persoonlijkheid op de voorgrond. Ieder wordt nu de concurrent van de ander. En dat geeft de wel krachtige persoonlijkheden en een krachtig besef van persoonlijkheid, maar het, eigenbelang is hier het dragend motief. Ieder komt alleen te staan in de concurrentie-maatschappij, zodat de persoonlijkheid hier als product van de vereenzaming verschijnt. Werkelijk gemeenschapsleven wordt op een eng begrensde terrein teruggedrukt, in kleinere kringen of groepen of wij-gemeenschappen, zoals het gezin of kerkgemeenschap, en later partijen, vakverenigingen, en dergelijke. Zodoende hebben ook de gemeenschappelijke gevoelens slechts een beperkt terrein, ze bewegen zich nauwelijks buiten de grenzen van de vele wij-gemeenschappen die zich in het maatschappelijk leven vormen.

De maatschappelijke strijd heeft de mensen als zandkorrels uiteengeslagen en ieder moet op zijn wijze zijn huid zien redden. Daardoor zijn de mensen in de eerste plaats op hun persoonlijk welzijn gericht en op persoonlijk machtsstreven, wat zich in nagenoeg alle levensuitingen openbaart. De individueel-psychologische school van Adler en Künkel heeft de

geestelijke structuur als geen andere in bijzonderheden blootgelegd, al moeten we oplossingen door hun gebrek aan kennis van de bewegende krachten der maatschappij ook ver beneden de maat blijven. De verandering der mensen, het overwinnen van Ikzucht en individualisme en egoïsme zien ze daardoor in de eerste plaats als een opvoedkundig vraagstuk en niet het product van de strijd der klassen. In het maatschappelijk beheer der productie. Maar dat neemt niet weg, dat ze een bruikbaar overzicht bieden van de grote vormenrijkdom, waarin de Ikzucht, die ons vanaf onze geboorte omringt, verrijkt.

De communistische samenleving eist van de nieuwe mensen met een nieuw gevoel van persoonlijkheid. Dat is een vrondige verandering. Want wat persoonlijkheid is, kennen we als volgt omschrijven: het is het totaal van onze wensen en doelen plus de wijze, waarop we deze willen verwezenlijken. De verandering in mensen en hun omvat in de eerste plaats een onberispelijke strijd tegen overheersing en uitbuiting, het groot maken van een werkelijke gemeenschap. Het betekent een verandering van de middelen, van de „levenstaktiek“, om de doelen te verwezenlijken. Hier gaat het er vooral om, als deel van het grotere geheel te staan en het eigenbelang aan de belangen van het geheel ondergeschikt te maken. Het is de afbraak van de Ikzuchtige neigingen, die een tekort aan samenwerking met de omgeving belichamen. En deze afbraak drukt zich door het dieper ingroeien in de gemeenschap als nieuw gemeenschapsgevoel uit, dat is tegelijk tot nieuw maatschappelijk ewustzijn.

De groei tot nieuwe mensen is geen opvoedkundig vraagstuk, maar een kwestie van maatschappelijke strijd. De nood van de huidige tijd maakt de beheersing van

de maatschappelijke productiekrachten tot praktisch probleem en hierin worden de klassen telkens opnieuw tegen elkaar opgedreven. Hier kan alleen de grote eenheid van de hele arbeidende bevolking, een eenheid in doelen, wensen en maatschappelijke verlangens tot resultaat leiden en daarom gaat dit ondanks alle tegenslagen, ondanks alle nederlagen en ontgoocheling toch komen. In deze strijd ontwikkelt zich de nieuwe persoonlijkheid, die in alle vraagstukken mee-denkt en mee-handelt. Hier kan alleen in collectiviteiten, gegrondvest op de verenigde bedrijfspersonelen, maatschappelijke macht ontwikkeld worden. Terwijl vroeger de persoonlijkheid de uitdrukking van de vereenzaming in de maatschappij was, wordt ze nu de uitdrukking van het

gemeenschappelijke denken en handelen. Nu kan iemand alleen groeien in persoonlijkheid, als hij tegelijk in gemeenschapsgevoel, dat is in gemeenschaps-handelen, groeit. De gemeenschap als verenigde mensheid is er echter nog niet. En het gemeenschaps-handelen kan daarom alleen nog maar betrekking hebben op de strijd-gemeenschap van de werkende bevolking, die het beheer over het maatschappelijk leven aan de bezittende klasse tracht te ontwringen. En daarom is de strijd der klassen de grote motor der maatschappelijke ontwikkeling, die de grote massa der bevolking op hoger cultureel plan voert, waarin het nieuwe maatschappelijke bewustzijn in een breed gemeenschapsgevoel en krachtige persoonlijkheid zijn uitgedrukt.

MODERN en RADICAAL

We hebben veel over de atoom-energie gelezen en gehoord, dat heel wat landen ermee bezig zijn. Maar dat in Nederland, bij Philips in Eindhoven, reeds vanaf 1934, atoom-onderzoekingen worden verricht en het atoomgeheim in 't geheel geen geheim meer is, maar als er geld genoeg voor beschikbaar gesteld wordt, de Nederlandse geleerden binnen een jaar atombommen kunnen produceren, dat wisten we niet.

Een apparaat voor het omzetten van het ene element in het andere, het z.g. „cyclotron“, is voor 85% gereed en is op één na het grootste ter wereld. „Het Vrije Volk“ schrijft hiervan „het kostbare en hypermoderne apparaat“. Tijdens de bezetting werd er doorgewerkt aan het apparaat, dat 250 ton weegt en onder de neus van de Duitsers illegaal werd gebouwd.

Tot zover het bericht uit „Het Vrije Volk“. We kunnen dus gerust zijn. We kunnen straks aan de nieuwe wereldoorlog deelnemen, zelfs met atombommen. Want het kapital zal beschikbaar gesteld worden en wij zullen het moeten opbrengen. Wij zullen moeten produceren voor de export, opdat de Nederlandse heersende klasse zich behoorlijk zal kunnen voorbereiden om „zijn militaire plichten“ te kunnen vervullen. Wij zullen de ingevoerde margarine eten — niet te veel — en de Nederlandse roomboter zal uit-

gevoerd worden. Wij zullen gedistribueerd blijven leven en zoveel consumptie-artikelen krijgen, dat, zoals de New York Times schrijft, de Nederlandse regering openlijk demonstraties van de bevolking zal weten te voorkomen. Wij zullen zeer beperkt wat textielgoederen kunnen bemachtigen, als we het betalen kunnen en ieder een paar schoenen „krijgen“, d.w.z. betalen, die we feitelijk niet betalen kunnen. Onze vloerbedekking zal versleten blijven, onze muren bekleed met gescheurd behand, onze vitrages zullen versleten linnen zijn, die we niet durven wassen, onze lakens en slopen bestaan uit ingezette lappen, onze kousen... later we zwijgen over onze kousen, wij mogen volgende week ieder een paar kousen, omdat het winter is en we heus niet meer op straat kunnen met blote benen. En onze dekens, onze pannen, onze borden, onze kopjes, enz. enz. Maar we zullen atombommen kunnen produceren voor de komende wereldoorlog... Geen wet zal „hamstern“ meer hoeven te verbieden, want de overgrote meerderheid der bevolking kan niet hamstern en die het kunnen, worden er niet voor bestraft, die hebben het altijd gedaan. Atoombommen in plaats van boter is trouwens moderner en radicaler, dan kanonnen...

SLAGZINNEN

die we niet vergeten...

Koopt Nederlandse waar, dan helpen wij elkaar. Had-je-me-maar, zegt de Nederlandse boter, want als is...

Natuurboter niet te vervangen, de arbeidersklasse, die geen geld heeft om deze „zwart“ te kopen, zal margarine moeten slikken. De boter zal namelijk, ter verbetering van de deviaziepositie van het Nederlandse Kapitaal, naar het buitenland gaan.

Maar daarom niet getreurd, want... Melk is goed voor elk. Ook al voor de verlagings kreeg ik m'n rantsoen toegemeten in 'n vingerhoed, want we hebben geen bekken meer.

Voorts is er nog: Haring in 't land, dokters aan de kant. Zo zie je me, zo zie je me niet! Waar blijven dan toch die enorme vangsten, waarover de dagbladen schreven?

En weet U nog? Halfelf Bloeker-tijd. Heb jij nog sulker, buurvrouw?

Volgt dat lolkende: Eet meer fruit. Het is te goed, veertig spie 'n appel!

Komt me dat aardige kereltje in de gedachten, die vertelt: Dobbelman, lekker man! Aj, die hik toch, door de inlandse shag.

Lang niet slecht is de slagzin: Iedereen telefoon-abonné. Als onze redactie nou maar 's eindelijk aansluiting kreeg!

Er zijn meer slagzinnen, ook betere wellicht. Wie ze kent, sture ze aan de redactie, dan vervolgen we de serie. Voor dit keer eindigen we met het alom bekende, dat wel geen commentaar behoeft. Voedt U goed!

Grepen uit de Raire Litteratuur

Dit keer een eerste fragment uit „De distels van de Baragan“ door den Roemeense schrijver Panait Istrati, uitg. Wereldbibl., Amsterdam.

Dit boek schetst de feodale uitbuiting van de boeren door de Roemeense grootgrondbezitters, de bojaren. De schrijver geeft een beeld van de ellende van de boeren en van hun verzet, dat uitmondte in een wanhoopsdaad, het plunderen en in brandsteken van de kastelen van de grootgrondbezitters en de wrede represaille-maatregelen van de heersende klasse. Het boek beschrijft een verzetsbeweging in Maart 1907, waarin de schrijver laat zien, dat ook bij deze mensen het allereerste kiempje van georganiseerd verzet begint te groeien, n.l. doordat de sluis van hun onwetendheid opgelicht wordt. Met Nieuwsjaar zette de hongersnood voor goed in. Meer dan tweehonderd gezinnen hadden hun laatste portie mulaj opgegeten. Sommigen verkochten hun lastdier, een os, een paard of de melkkoe. Anderen, die steeds gehoopt hadden ergens hulp te vinden, waren tenslotte gedwongen, het beest, dat van uitputting neerviel, te slachten. Maar haast de hele veestapel crepeerde van de honger na de laatste maishalm, de kribbe en de bakken van de stal opgekaagd te hebben. Elke dag kon je op een slede een of ander kring buiten het dorp zien voeren en onmiddellijk door een troep honden verslinden.

Toen kwam er bedelarij op grote schaal. Van de kinderen namelijk, die van deur tot deur gingen vragen om een bakje mulaj. Niets anders. Mulaj!

Mulaj! steunden ze, wankelend, onogelijk. Maar gaf, men deelde mee, telkens en telkens. Maar er waren niet zoveel huizen, waar men kon geven. En zij, die welstand of overvloed genoten, de burgemeester, de pope, enkele rijke boeren in de eerste plaats de bojaar, zij haastten hun deuren te grendelen voor de neus van de hongerenden en sloten zich meedogenloos binnen hun muren op. De bojaar verbleef, zoals meestentijds het geval was, niet op de konak. Hij woonde te Boekarest. Maar een gebeurtenis bracht hem herwaarts, tot de nood op z'n hoogst was. Die gebeurtenis was de aanwezigheid van benden wolven in onze omgeving, die afkwamen op de reuk van de op de velden neergeworpen kringen. Hij was verwond jager en kwam dus een drijfjacht haken. Onmiddellijk bestormden hem de boeren en kregen tenslotte enkele zakken mulaj en enkele bushels tsjokane. Ik kreeg hem toen even te zien: een flinke viltiger met grijzende haren en een liederlijke tronie, barstend van hoegmoed, sterk als een steen en stevig op z'n benen geplaat. — Komaan, zei hij op norese toon tot de boeren, die hem smeechten. Jullie bent altijd klaar om te klagen. 't Is niet voor jullie alleen dat het 'n slecht jaar geweest is. De volgende dag bij het aanbreken van de mo-

nsingelden een dertigtal met geweren gependte boeren het nabij de konak gelegen bos. De bojaar zelf had deze mannen aangewezen. Nochtans, nadat reeds spoedig enkele wolven gelegd waren, verbijzelde een ongelukkig de linker schouder van den meester van de departement. Niemand wist hoe dit gebeurde.

Niemand heeft hem voor een wolf gehouden! Men de kosjane. Maar wie had op die wolf geschoten! Men zocht er naar. Onschuldigen werden nutteloos gezocht. Toen er sprake van was, dat men in beschuldiging zou stellen, daagde Tanasse

ik was het, die schoot. — Als-ie dan nou ook er verrekt! zei Kostaké. Dat was, alvast één minder op de Baragan. Hij verrekte niet en Baragan van de Vlasjka behield zijn grote Mulaj. Maar Drie-Dorpen verloor z'n moedigen ongelukkigen Tanasse. Hij werd geboeid voor de bojaar gesleept, die reeds aan de beterschap was en deze zelf zonder meer tot zijn knechten: Maak hem af!

Op alderden ze hem tot op de binnenplaats van de konak en traptelen telkens op z'n borst, hij bezweek onder de oogen van den genen. De dagen na deze ongestraft gebleven misdaad gingen we 't bezoek van mijnheer Kriestea,

den dorpsonderwijzer, een zeer goedaardig man, door en door eerlijk, onvermoeibaar werker. Hij had zijn zomervacantie bij een familielid te Boekarest doorgebracht en vertelde ons, wat hij alzo in de hoofdstad gezien had: Boekarest is één grote luxueuse jaarmarkt, zei hij. Onze bojaren zuigen het land uit voor de viering van „veertig jaren overvloed en de glorie-rijke regering van Karel I van Hohenzollern, 1886-1906“. De woorden „overvloed“, „voorspoed“, „glorie“ staan op alle muren te lezen. Alle gevels zijn geverfd en overal hangt de vlag uit. 's Avonds is de aanblik toverachtig. Filaret, dat een stinkend braakland was, is een schitterende stad geworden. Dat is hun fameuze tentoonstelling, allemaal blanke gebouwen, uit de grond gerezen als in een sprookje. Er wordt van alles vertoond, vooral „boerenwoningen“ en een „Roemeens dorp“, zoals wij ze niet kennen; kosjane gezinnen in nationale klederdracht, blozend van gezondheid, die zeker wel allemaal burgermeesters zijn, ongelukkig mooi vee, zeker niet de beesten, welke onze honden deze winter verslonden. Miljoenen weggeworpen! En inmiddels worstelt het land tegen de dood op. Wij vervallen zienderogen. Wij worden vermoord. Gisteren werd Tanasse gedood, op hoog bevel. Voor enkele dagen heb ik de rampzalige, die aan de boeren de Grondwet had durven uitdelen — opstandige geschriften, zei de gendarme, die hem had neergeslagen, — in een wagentje naar het ziekenhuis zien vervoeren. Waar gaat dat heen? Wat zal er van ons worden?

SPREEK MET LIEFTINCK en het komt in orde

De regering heeft tot iets nieuws besloten, n.l. het opzetten van een afbetalingszaak. Ik weet niet, of dit heugelijke feit gepaard gaat met het zenden van bloemen, drinken van champagne en de ondernemers succes wensen met hun nieuwe zaak. Ook weet ik niet, hoe de concurrenten van de nieuwe firma hierop zullen reageren; maar dat is allemaal voor ons, arbeiders, van geen belang. Wel van belang is alleen dat er iets wordt gedaan.

onder het motto: Spreek met Lieftinck en 't komt in orde!)

Aan cliënten zal het wel niet ontbreken. Enne... zal deze afbetaling er uitzien, zoals dat met de oude bekende zaken het geval was? Moet het gekochte eerst voor 100% betaald zijn, voor dat het als eigendom van de koper beschouwd mag worden? Zo ja, dan moet het ook betaald worden.

Tussen Regge en Dinkel (Vervolg van pag. 5)
Brief 4. Afschrift van een schrijven der Bedrijfsunie gericht aan de hoofdbesturen, gedateerd 6 September 1945:

„Hierbij zenden wij U afschrift van 'n telegram, dat werd verzonden naar aanleiding van een bezoek van den heer Noury v. d. Lande, directeur van de meelfabrieken te Deventer. Deze deelde ons mede, dat de E.V.B. als eis had gesteld te worden erkend en als dat niet zou geschieden, Maandag a.s. de arbeid niet zou worden hervat. De directie, die besloten is met de drie oude bona fide arbeidersbonden de arbeids-

Geen PLICHT leert zij, waar 't RECHT ontbreekt!

Enige weken geleden verscheen in „Spartacus“ een open brief, gericht aan den minister-president van ons land, afgezonden door de afd. Enschedé, van de Ned. Huisvrouwenbond. In onze krant van de 1e December l.l. is het nu weer de afd. Zaanstreek van deze Bond, die opname heeft verkregen van een open brief, eveneens geadresseerd aan zijne excellentie. Beide brieven bevatten een opsomming van de prijzen van een aantal artikelen, die voor ons bezitlozen, zó hoog zijn, dat aanschaffing dezer artikelen bijna niet mogelijk wordt.

Beide brieven vragen of zijne excellentie wel weet, dat die prijzen schandelijk hoog zijn, beduidend hoger dan vóór de oorlog, en dat derhalve de lonen omhoog en de prijzen omlaag moeten, willen wij in staat zijn deze onontbeerlijke goederen te kopen.

Of de minister weet, dat een camisolletje f 5.— kost en een paar schoenen f 17,50, is ons niet bekend. 't Komt ons voor, dat hij belangrijker zaken aan z'n hoofd heeft dan onderjurken en sokken. Regeren is geen sinecure. En voor dergelijke alledags problemen heeft hij werkelijk geen tijd. Niettemin zijn wij er van overtuigd, dat hij van deze prijzen heus wel kennis zou nemen, als hij hier slechts gelegenheid toe had. Aan goede wil ontbreekt het hem niet. Hij is immers een man, die midden uit het volk komt. Heeft hij niet jaren in de verzetsbeweging een leidende rol gespeeld. Zou hij nu, nu hij minister-president geworden is, de noden van zijn volk begatelliseren, hij, die voor zwaardere noden z'n leven veil heeft gehad?

Ter zake. Hij zal inderdaad niet op de hoogte zijn met de prijzen van ieder artikel afzonderlijk. Maar wat hij wel weet, is, dat de prijzen van levensmiddelen, huisraad, kleding, schoeisel enz. zó ontzettend hoog zijn, dat het voor ons werkers, zelfs al hebben we 25% meer inkomen dan in Mei 1940, absoluut onmogelijk is, om dat te kopen, wat ons op de distributiebonnen en op een vergunning, die we zo af en toe ontvangen, beschikbaar wordt gesteld. En nu hebben we het nog maar alleen over dat, wat we op de bonnen toegewezen krijgen. Zouden we eens een opsomming gaan maken van dat wat zo broodnodig gekocht moet worden, — boven- en onderkleding, schoeisel, vloerbedekking, stoffering, textiel, dekens, keukenartikelen, fietsen, brandstoffen, vul zelf maar verder in, lezer — dan komen we tot bedragen, die voor ons, hand- en hoofdarbeiders, astronomisch lijken. Zou de distributie van ons wekelijkste rantsoen dan nog op een behoorlijker peil komen — en dat is werkelijk geen luxe —, dan zullen we iedere week opnieuw constateren, dat onze inkomsten met geen mogelijkheid onze uitgaven kunnen dekken.

Wanneer we de gemiddelde grootte van een gezin op 4 personen baseren en wanneer wij in de gelegenheid zouden worden gesteld, ons successievelijk aan te schaf-

fen dat wat we eigenlijk al jaren geleden hadden moeten hebben aan bovenstaande artikelen, wordt ons dan tegelijk een ruimer levensmiddelenpakket toegedacht, dan zal zo'n gezinnetje van 4 personen een heel zware dobber hebben, om met f 60.— in de week rond te komen.

(We doelen hier op de grote en middelgrote steden, die samen ongeveer 3 miljoen inwoners hebben; als uitgangspunt nemen we de thans heersende prijzen). En we vrezen, dat menige huisvrouw, als ze ons dit bedrag hoort noemen, zal gaan vragen haar huishouden met die f 60.— eens een aantal weken te komen bestieren. De vaders, de kostwinners van deze gezinnen, zullen, als de vrouwen dit bedrag als inderdaad nodig zijnde, erkennen, gaan peenzien.

Hoe toch is de situatie? de lonen van 1940 lagen — we bedoelen weer de grote en middelgrote steden — tussen de 25 en 35 gulden per week; de maandlonen, voornamelijk kantoor en magazijnpersoneel, onderwijzers en ambtenaren, ontvingen niet meer dan f 125.— tot maximaal f 200.—. Dit laatste bedrag gold slechts enkele uitblinkers. Als al deze lonen en salarissen met de door de overheid toegestane 25% verhoging, herzien zijn, dan betekent dit, dat wij de inkomsten der arbeiders niet hoger mogen stellen dan op f 31,25 tot f 43,75 per week en die der maandloners van f 156,25 tot f 250.—. Nogmaals, dit laatste bedrag geldt slechts voor zeer weinige uitverkorenen. Als we onze tegenstanders nu eens de volle maat geven, dan nog komen die enkele witte raven met hun f 250.— per maand, dat is f 57,75 per week, minstens f 2,25 per week te kort, als we ons houden aan een noodzakelijk bedrag van f 60.— per week. Gij, lezer in de grote stad, moet eens om u heen kijken. Hoeveel uwer vrienden en kennissen verdienen f 250.— per maand? Wat is uw eigen inkomen? Wat verdient uw kameraad? Zouden we onze handen niet dichtknijpen, als we wekelijks op, zeg f 45.— vast, konden rekenen? Er zijn velen, zeer velen, die beduidend minder ontvangen. En het zijn deze gezinnen, die nu al niet in staat zijn, het hun toegedachte distributiekpakket te kopen; laat staan andere spullen, als die t.z.t. op de markt. De regering is met deze toestand zeer goed bekend. Ongetwijfeld is deze wanverhouding tussen inkomen en prijzen mede oorzaak, dat men weigert ons levensmiddelenpakket te verruimen. Want zou men meer artikelen beschikbaar gaan stellen, — en dat is voor vetten, suiker, fruit, om maar de belangrijkste te noemen — heus niet overdreven, dan zouden de tekorten iedere week opnieuw, nog groter zijn. Dit zou aanleiding kunnen zijn tot nog grotere spanningen tussen kapitaal en arbeid. Dat zou kunnen gaan betekenen, dat de werkers zich die ene regel uit onze Internationale goed gaan realiseren. Dat zij gaan begrijpen, dat, niettegenstaande al hun gewerk in fabriek, kantoor, bedrijf of on-

verschillig waar, zij nog niet eens in staat zijn datgene te kopen, wat de overheid als minimum levensbasis noodzakelijk acht! Dat zij er de brui aan gaan geven, iedere avond opnieuw van hun vrouwen te moeten horen, dat de bodem der schatkist alweer bereikt is; dat hun vrouwen deze werkers opporpen en aansporren, de zinsnede goed uit hun hoofd te leren.

„Geen (werk)plicht leert zij, waar 't (levens)recht ontbreekt.“ Ja, het zou kunnen gebeuren, dat als de distributie ons inderdaad ruimere toewijzingen gaat geven, de huisvrouwen zelf, met een lege portemonnaie, maar met een vol en opgekropt gevoel, de levensmiddelenwinkels, de meubelfabrieken en schoenenwinkels binnen zullen gaan, om de artikelen, die zij niet tegenstaande al het geploeter hunner mannen, toch niet kunnen kopen, op een andere manier te bemachtigen. En onge-

twijfeld is dit mede een van de redenen, die onze regering er toe noopt, gèene ruimere toewijzingen te verstrekken. Zij zal met alle mogelijke middelen trachten de goederenvoorraad zo klein mogelijk te houden. Het laat zich aanzien, dat ons levensmiddelenpakket, althans voorlopig, niet groter worden zal. Niet omdat dit niet zou kunnen, maar opdat ons steeds weer terugkerend tekort aan financiën niet nog duidelijker spreken zal dan ze nu reeds doet. Zou de overheid de productie en invoer van schoeisel, textiel, kleding, fietsen enz. bevorderen, en de details zouden deze voorraden weer zo schitterende uitstallkasten étaleren, dan zou het proletariaat dat wel eens als een uitdaging kunnen gaan beschouwen. Het provocaties heeft het proletariaat al genoeg.

Wij komen terug op ons uitgangspunt; de adresseren aan zijne excellentie. Heeft z'n zin? Er zijn er die menen van niet. Ons oordeel luidt anders. Het getuigt van een goede wil van de vrouwen. Zowel de vrouwen van de Zaanstreek als die van Enschedé geven met zenden van brieven blijk, verder te zijn dan de overige vrouwen van Nederland. Ten eerste hebben deze vrouwen zich een Huisvrouwenbond georganiseerd. Ten tweede hebben zij de economische toestand besproken, waarvan, natuurlijk voorlopig, deze brief aan den minister-president een uiting is.

Natuurlijk weten deze vrouwen, dat men het zenden van zo'n adres, hun doel niet bereikt wordt. Ook zij weten dat actie de bedrijven, moreel en daadwerkelijk gesteund door de vrouwen; agitatie van hen in de rijen voor de winkels en in de winkels; activeren van de geest en opwekken tot strijd ieder uur van de dag; toespraak als er straks gevochten mocht worden, zich geestelijk voorbereiden op een hevige en langdurig gevecht; hun mannen steunen op alle manieren als er straks strijdingen uitbreken, zaken zijn, die ter haren genomen moeten worden. Deze vrouwen geven blijk voor deze ideeën ontvankelijk te zijn. Zij dragen de zwaarste lasten. Het aandeel in de strijd zij derhalve even langrijke als de zorgen die zij te torsen hebben.

TOEKOMST-ZORGEN

Oswald Mosley, we hadden hem haast vergeten, de Engelse fascistische leider van voor de oorlog, heeft, volgens United Press, een interview gegeven. We herinneren ons berichten uit de oorlogstijd, die meldten, dat Mosley „wegens gezondheidsredenen“ uit gevangenschap ontslagen was.

„Hij is gezondheidschijnt niets te wensen over laten, want hij verklaart in het interview, dat hij een plan klaar heeft, „om Engeland tot het fascisme te brengen“. Hij trekt niets terug, van dat hij vroeger beweerd heeft en hij heeft nog dezelfde nationaal-socialistische „idealen“. Begin 1946 zal hij een krant uitgeven en door het uitgeven van boeken en manifesten zijn opvattingen propaganderen. Hij verklaart, dat hij niet wil worden als partijleider, maar als propagandist voor het fascisme.

„Hij zullen mensen zijn, die ongelovig hun schouders zullen ophalen en zich afvragen, hoe het mogelijk is, dat in het na-oorlogse „democratische“ Engeland er een mogelijkheid bestaat voor de Mosley, niet alleen om vrij rond te lopen, maar openlijk te verklaren, dat hij een begin zal maken met een intense fascistische propaganda. „Hij zullen arbeiders zijn, die menen, dat de Engelse Labourregering te democratisch is, dat het een te grote betekenis om een zo groot gevaar als een opgerende fascistische leider te laten begaan. En zullen er zijn, die menen, dat de tijd voor het fascisme voorbij is en de man Mosley een dilettant die niet serieus genomen wordt. Evenals men jarenlang van Hitler en zijn trawanten dacht,

„Hij behoren tot geen van de drie categorieën van mensen. Wij waren niet verwonderd en wij vinden de Labour-regering niet te „democratisch“. „Hij vinden die regering in 't geheel niet democratisch, en hiervoor behoeven we alleen maar een paar berichten uit Indonesië aan te halen, dat te bewijzen ook. Ook menen we niet, dat zo lichtvaardig over een fascistische leider door de regering personen geoordeeld wordt, dat ze hem een charlatan beschouwen.

„Hij menen, dat er zeker wel een reden bestaat, waarom Mosley niet reeds lang opgehangen is en kans krijgt, om zijn „idealen“ te verspreiden. „Hij menen, dat Mosley zeer bewust door de Engelse regeerders van Engeland in het leven worden is en op vrije voeten. „Hij werkelijke regeerders van Engeland — en de hele wereld — is het machtige monopolie-kapitaal, dat op dit ogenblik bezig is, zich in de te organiseren, en zodoende de volkomen uit te oefenen, teneinde in „vrede en rust“ massa's te kunnen laten werken, voor hun recht, voor hun winst. Het grootkapitaal, waarvan de regeeringen de uitvoerders zijn van zijn strengen en dat het gehele staats-apparaat, politiek-apparaat en leger tot zijn beschikking in dienst van zijn voortdurende strijd tegen de arbeidersklasse. Een strijd, die zich uit in het omlaag schroeven van het levenspeil, van levensmogelijkheid der werkende bevolking, dat hoe kleiner het aandeel der arbeiders is, hoe van de door hen zelf gefabriceerde productie als voedsel en kleding enz. krijgen, des groter is de winst.

„Hij dit beter te kunnen bereiken, een hoge productie voor weinig loon, heeft het kapitaal „rust“ nodig, d.w.z. dat de klassenstrijd uitgeschakeld moet worden. Stel daarom nationalisatie van bedrijven — dat is volkomen machtsconcentratie in de staat — vóór als „socialisatie“, predik, de uitbuiting door de „staat“, dat is, door een staat zonder naam, zonder persoonlijkheid, „Hij zalismen op ooghoogte“ is, zoals de „communisme“, aldus de heer J. Kaat uit Zaanstreek, als we maar produceren kunnen en onze te bouwen, als we maar onze winsten kunnen voortbrengen zonder klassenstrijd.

„Hij Engelse Labourregering doet haar best... het kapitaal. Ze doet haar best om „orde“ te bewaren, ze onderneemt alles, om de arbeiders weer aan het werk te krijgen,

om stakingen te voorkomen.

Maar de Labourregering heeft zo het een en ander tegen. Zij is gekozen door de arbeiders en zij kan niet tot het uiterste gaan, bij een eventuele openlijke strijd tussen kapitaal en arbeid. Want als straks de arbeiders ondervinden, wat feitelijk die „socialisatie“ van de bedrijven betekent voor hun dagelijks leven, **DAN ONTBREKENDT DE STRIJD OPENLIJK EN MASSAAL**. Als het kapitaal hun levenspeil neergedrukt heeft tot de totale verpaupering, dan zullen ze hun leven verdedigen met de middelen, die hun ter beschikking staan. En het enige middel is de strijd in de bedrijven.

Dit weet het kapitaal evenals het dit vroeger in Duitsland wist, toen Hitler „achter de hand“ gehouden werd. Toen begreep het Duitse kapitaal, dat door de, voor haar bestaan als kapitaal noodzakelijke maatregelen, grote groepen van onbevredende middenstanders en kleinburgers gebruikt zou kunnen worden om als directe hulp, als „nationaal-socialistische“ partij, te kunnen optreden, om de miljoenenmassa van arbeiders er onder te houden. Zonder scrupules, tot het uiterste. Zoals een sociaal-democratisch bewind nooit zou kunnen, omdat dit steunde en steunen moest

OP NAAR HET PODIUM

Na het aannemen van die resolutie, heb ik het congres toegesproken en werd toen hartelijk toegejuicht“, aldus Paulus de Groot, over Paulus de Groot in „De Waarheid“ van 1 December j.l.

Als je voor een stuivertje geboren bent, word je nooit een dubbelte. Ik begin te geloven, dat ik een stuivertje ben. De ene pech heb ik nog niet verworft, of de andere klopt alweer aan mijn deur.

Na de geldsanering, toen minister Lieftinck het mij als zwarte handelaar, zo vreselijk moeilijk maakte om nog een cent te verdienen, meldde ik mij, als een van de 4700, bij de arbeidsbeurs voor een baantje.

Toen de portier vroeg bij welke afdeling ik moest zijn, stamelde ik heel schuchter, afd. Aandelhouders Bataafse. „Pech gehad“, zei de portier. „Geen vacatures. Alles met vergeven.“ „Dol me nou niet, jij doet zeker op die 12 miljoen pop, maar ik kom werkelijk om een job.“ „Ga dan maar eens naar de afdeling Politiek, daar zijn nog wel een paar baantjes te krijgen.“ „En bij welke partij wenst meneer geplaatst te worden?“

„Natuurlijk bij de C.P.N. „de Waarheid.“ Nietwaar, nu ik het toch voor het zeggen heb, maar meteen bij de Groot(ste), „alles vol.“ Enfin, na lang zeuren kreeg ik dan toch eindelijk een betrekking als krullerjongen bij „Spartacus“. En nu ik in dienst van Spartacus ben, doe ik gelijk een voorstel. Ik wens niet langer een stuivertje te blijven.

We moeten een internationaal congres hebben. Op dat congres, dat in Londen zal moeten worden gehouden, moet ik afgevaardigde zijn voor Nederland. Op dat congres, waar ik dan ga smoezen, wat, doet er niet toe, moet ik dan hartelijk toegejuicht worden. Is dat congres afgelopen, dan moet de redactie van Spartacus mij interviewen. Hoe de redactie dat verslag zal opnemen, interesseert me geen laars. Maar wat er in ieder geval wel in moet staan is, dat ik daar hartelijk toegejuicht ben.

Zorgt Spartacus er niet voor, dat binnen 2 maanden dit zaakje voor mekaar is, dan zal ik zó'n geweldige oppositie in de krant ontketenen en alle samenwerkingsplannen, die jullie aan het smeden zijn, verraden, dat onze broeders van „De Waarheid“ mij zullen smeken, bij hen in dienst te komen. En dan Paulus, gaan wij samen naar Londen, als gezanten van de C.P.N. (de Waarheid), (ja, zetter, dat tussen haakjes moet er bij). En dan maken we samen een verslag op. Wat

op het vertrouwen van grote groepen van arbeiders, op de traditie van de klassenstrijd. Het sociaal-democratisch bewind van Ebert in 1918 en 1919 ging wel zo ver, dat het de „Baltische troepen“ — deze voorlopers van het fascisme — gebruikte om op te treden tegen de strijdende arbeiders, maar het kon niet, wat een nationaal-„socialistisch“ bewind kon, het zat aan te veel tradities vast om een terreur te gaan uitoefenen zoals het nazidom deed, waarvoor het woord klassenstrijd gelijk stond met hoogverraad en dat op de meest reactionaire kringen van kleinburgers steunde.

Dit is volgens ons, de voornaamste reden van het bestaan van Mosley, van Sir Oswald Mosley, de schatrijke, adellijke fascistische leider, die voor de oorlog zijn troepen, — het komt er niet op aan in wat voor kleur hemden — liet marcheren en die, als het kapitaal dit behoeft tegen de arbeiders — **ZE WEER ZAL LATEN MARCHEREN**. De labourregering is niet te democratisch en ze is ook niet te zachtmoedig. Ze doet wat ze kan, om „rust en orde“ te behouden of te herstellen. Maar ze kan niet alles. Evenmin als ze dat in Duitsland kon.

En het Engelse grootkapitaal heeft altijd nog een rasechte Engelsman, bovendien van adel, die het rasechte ENGELSE fascisme gaat verkondigen. Het wil op alles voorbereid zijn.

zullen wij ze laten juichen, ook al deden ze geen mond open. Een enthousiasme, meneertje! Joelen, brullen, gieren, de ramen sprongen, de muren barstten, duizenden bedolven onder het neerstortende dak, en in hun doodstrijd lachten ze ons nog toe. In aanbidding zullen de vrouwen op hun knieën voor ons gaan. Bedolven zullen we worden onder kussen en bloemen. — Vanzelfsprekend voor dat het dak ingestort is. — Wij tweeën, Paulus, jij en ik. Tenzij... Spartacus een spak in het wiel steekt en zelf een congresmeester gaat houden. Dan blijf ik mijn baas trouw. Maar wie weet, ontmoeten wij mekaar dan nog wel eens ergens anders op het slappe koord. Maar waar en wanneer het ook zij, bij voorbaat dank, me van succes verzekerd, wij, twee toffe jonges. Good bye, Compagnon in hope. Tot solong!

Vergaderingen

De Zaanse Huisvrouwenbond te Koog Zandijk houdt een openbare vergadering op Zondag 23 December, namiddag te 2 uur, in de Sociëteit, Stationsstraat, Wormerveer.

Spr.: Mevr. Van der Sluis uit Amsterdam. Onderwerp: Onze levensbeschouwing. Nu Spr.: de heer J. Kaat uit Zandijk. Onderwerp: Is wereldvrede mogelijk? Declamatie van Mevr. J. Burgerjon Lyesen.

V.S.V. Amsterdam-Centrum. Ledenvergadering op Maandag 17 December a.s. in gebouw De Arend, Breeuwerstraat hoek Planciusstraat. Wij waken de leden op, allen aanwezig te zijn. Zeer belangrijk!

V.S.V. Amsterdam-West. Vrijdag 21 December a.s. in gebouw Marcanti, Markthalen, Jan van Galenstraat. Onderw.: Bedrijfsorganisatie.

V.S.V. Arnhem. Zondag 16 December a.s. in café „Victoria“, Bakstraat 10. Aanvang 10 uur v.m. Onderw.: Staatskapitalisme of arbeidersmacht. Vrije discussie. Entree 15 cent.

SPREEK MET LIEFTINCK en het komt in orde

De regering heeft tot iets nieuws besloten, n.l. het opzetten van een afbetalingszaak. Ik weet niet, of dit heugelijke feit gepaard gaat met het zenden van bloemen, drinken van champagne en de ondernemers succes wensen met hun nieuwe zaak. Ook weet ik niet, hoe de concurrenten van de nieuwe firma hierop zullen reageren; maar dat is allemaal voor ons, arbeiders, van geen belang. Wel van belang is alleen dat de afbetaling in orde komt in orde!

onder het motto: Spreek met Lieftinck en 't komt in orde!

Aan cliëntèle zal het wel niet ontbreken. Enne... zal deze afbetaling er uitzien, zoals dat met de oude bekende zaken het geval was? Moet het gekochte eerst voor 100% betaald zijn, voor dat het als eigendom van de koper beschouwd mag worden? Zo ja, dan...

Tussen Regge en Dinkel (Vervolg van pag. 5)

Brief 4. Afschrift van een schrijven der Bedrijfsunie gericht aan de hoofdbesturen, gedateerd 6 September 1945:

"Hierbij zenden wij U afschrift van 'n telegram, dat werd verzonden naar aanleiding van een bezoek van den heer Noury v. d. Lande, directeur van de meelfabrieken te Deventer. Deze deelde ons mede, dat de E.V.B. als eis had gesteld te worden erkend en als dat niet zou geschieden, Maandag a.s. de arbeid niet zou worden hervat. De directie, die besloten is met de drie oude bona fide arbeidersbonden de arbeids-

Tussen Regge en Dinkel

Hebben wij tot op heden min of meer regelmatig een overzicht gegeven van de strijd der Twentse arbeiders voor hun levensonderhoud tegen hun onmiddellijke belagers, de Twentse textielbaronnen, ditmaal vragen wij ruimte en aandacht voor een ander minstens even groot, zo niet groter, gevaar, de strijd tegen de z.g. „witte pest" of wel tuberculose.

De textielarbeider wordt uitgebuit tot op zijn gebeente. Dag aan dag verricht hij zijn zenuwslappende arbeid. Met een schamel weekloonje keert hij aan het einde van zijn werkweek huiswaarts. Een weekloonje, zo schamel, dat moeder de vrouw zelfs het toegevoegde op de bonnen niet kan kopen en zelfs daarvan nog moet verkopen om weer iets anders te kunnen kopen. De ondervoeding van de afgelopen oorlogsjaren zijn de meesten nog niet te boven. Nu krijgt men nog niet genoeg, omdat vader niet voldoende verdient. Gevolg, nog verdergaande ondervoeding in de meeste gezinnen. En tegelijk met deze voortschrijdende ondervoeding en verzwakking sluip al weer een andere, nog vreselijker vijand nader. Een der grootste vijanden van ondervoede arbeidersgezinnen: de tuberculose.

Volgens statistische gegevens bedroeg het sterftecijfer voor Overijssel in 1939 iets meer dan 4.3. Het rijksgemiddelde bedroeg toen 4.1. In 1940 steeg dit tot 4.6, in 1941 gevolgd door een stijging tot 5.6. In 1943 bedroeg dit getal 6; in 1944 liep dit nog steeds op tot 7.4, terwijl volgens de doktoren dit cijfer in 1945 zeker als met 100% gestegen moet worden beschouwd. En men kan er zeker van zijn, dat wanneer hier niet zeer spoedig wordt ingegrepen, dit cijfer nog in onstelender mate omhoog zal gaan. Vooral ook de open longtuberculose baart den doktoren zorg. Bij alle moeilijkheden en bij alle strijd, waarvoor het textielproletariaat zich geplaatst ziet, komt nu ook nog deze gesel der mensheid. Kortgeleden kwamen wij nog in zulk een gezin. Vader pas gestorven (t.b.c.); oudste zoon en een der dochters in een sanatorium; de opvolgende dochter in een opkamtje met t.b.c.; de jongste, nog schoolgaand, eveneens een teer poppetje, kennelijk ook een t.b.c.-patiënte en de moeder mager, moe en afgesloofd. We kunnen ons voorstellen, dat dergelijke huismoeders, die jarenlang hebben gestreden voor het onderhoud en de geestkracht van hun gezin, nu, afgesloofd en afgesloofd, uiteindelijk dit leven moe dreigen te gaan worden.

Daarom dient hier op korte termijn te worden ingegrepen en de eis van een betere t.b.c.-verzorging te worden gesteld. De bestaande sanatoria dienen te worden uitgebreid en nieuwe moeten worden bijgebouwd. Niet de arbeiders en arbeiderskinderen laten kreperen in tentjes en duffe opkamtjes, omdat het slechts proletariërs zijn. De moderne t.b.c. behandeling is een geheel andere dan die van jaren geleden. Een modern sanatorium is een ziekenhuis, waar tal van operaties worden verricht. Operaties, die in de meeste gevallen, volgens de doktoren, tot behoorlijke resultaten leiden; maar welke methode tevens tot gevolg heeft, dat de duur der verpleging aanzienlijk wordt verlengd en er dus meer verpleegruimte nodig is. Ook zal men er veel meer toe over moeten gaan op de scholen, fabrieken, werkplaatsen en kantoren massale doorlichting toe te passen, zodat men het kwaad bij de wortel zal kunnen aantasten.

Gaan we nu weer over tot een ander hoofdstuk van de strijd en komen we als vanzelfsprekend weer op het terrein van de onvolprezen D.U.W. Nog steeds heerst er de grootste ontevredenheid onder deze categorie van arbeiders, een ontevredenheid, die met het nader komen van de winter groeiende is. Het is waar, dat ze nu gratis en overdekt vervoer van en naar het werk hebben. Doch het is er dan ook naar. Bij het zien van dit „vervoer" krijg je de idee van ten tijde der beruchte razia's te leven. In wagens van plm. 8 M2 oppervlakte zitten zo'n 50 tot 55 arbeiders opgestampt. Met recht kan men dus spreken: als haringen in een ton. De lonen zijn werkverschaffingslonen en toch lezen we b.v. op blad-

zijde 19 van het door militair gezag uitgegeven boekje „Nieuwe Arbeidsverhoudingen": „een werkverschaffingsgedachte"; „voor volwaardige arbeid een vol loon" en „De dienst tot uitvoering van werk", die de werkloosheid en de steunverlening voor de toekomst van ons volk als een de volkskracht rakend euvel blijvend wil ontwijken, wil ook breken met de werkverschaffingsgedachte en dus ook met het loonbeginsel, dat het loon voor de arbeiders bij zulke werken lager wil houden dan dat in het vrije bedrijf."

Maar hoe rijmen we dan daarmede het feit, dat terwijl de lonen van de textielarbeiders al abominabel slecht zijn, deze van de D.U.W.-arbeiders nog slechter zijn? Dat de lonen van de D.U.W.-arbeiders slechts 65 cent per uur zijn en regelingen met 45 cent per uur worden betaald. Dat ingaande 19 November in verband met het licht 46 uur per week werd gewerkt en de arbeiders ook slechts 46 uur betaald kregen. Hoe men dit noemen wil, blijft ons gelijk, D.U.W., Wederopbouw of wat dan ook. Wij noemen het werkverschaffing en werkverschaffing met bijna dezelfde uitbuitingsmethodes als die van de beruchte Heide Maatschappij van voor de oorlog. En dan verwondert men er zich nog over, dat er onder de arbeiders nog zo'n grote „werkschuheid" bestaat.

Het Enschedese „moor-parlement" is ook in eerste vergadering bijeen geweest. Direct bij de opening werd door de C.P.N. naar voren gebracht, dat aan de democratie in Enschede niet was voldaan. Voor de oorlog was de C.P. fractie n.l. 3 man sterk en deze is nog steeds dezelfde gebleven, terwijl in andere plaatsen de C.P. fracties overal zijn vergroot. Ja, ja, het is wat met die democratie. Nu deugt deze niet, maar als er met de groeiende invloed van de C.P. rekening was gehouden en ook hier de C.P. fractie was vergroot, dan zou die democratie je ware zijn geweest. Waarmede we maar willen zeggen, dat die democratie veel gelijkenis vertoont met een stuk was. Ieder kan het kneden naar zijn model en naar zijn idee. We hebben bij deze eerste vergadering ook nog een merkwaardig eenheidsfront mede gemaakt. Door de C.P. werd een motie ingediend, aandringerende op spoedige verkiezingen. Deze motie werd in stemming gebracht en verworpen, met de stemmen van de C.P. en... de christelijke raadsfractie voor. Een zeer wonderlijke vertoning en we vragen ons af, mankeert er nu wat aan de C.P.N. of aan de Trouwmensen of mankeert er aan beiden wat?

GELEIDE ECONOMIE.

In bovengenoemde vergadering zeide Blokzijl: „Er moet overgegaan worden tot nationalisatie van de bedrijven, een productie volgens de behoeften en een herziening van de sociale wetgeving."

Ja, en ook tot een herziening van een bekende arbeidersleuze. Die moet dan worden: „Proletariërs aller landen, wordt Staats-slaven!"

Het ligt in het voornemen van redactie en administratie, om binnenkort een flink opgezette actie te beginnen voor het vergroten van ons lezers-tal. Zo af en toe komt er van onze lezers wel eens een briefje, waarin zij hun mening over onze krant zeggen. De redactie stelt het op prijs veel meer van zulke brieven te ontvangen. Hierin omschrijven men zijn critiek kort maar duidelijk; men hoeft ons, als dat nodig is, niet te sparen. Daarnaast hopen wij ook op voorstellen van onze lezers, die kunnen helpen het lezers-tal op te voeren.

Onder de leuze „Verduhbelen" willen we een vergroting onzer opslag nastreven van 100%.

Zendt ons uw critiek en uw voorstellen voor deze actie. Stelt het niet uit. Direct na uitwerking van ingekomen voorstellen, steken we van wal.

Redactie en Administratie.

MET DE RUG TEGEN DE MUUR

(Vervolg van pagina 5)

ging, de arbeiders in onderwerping aan het kapitaal „georganiseerd" worden, steeds duidelijker een onderdeel van het verslavings-systeem van het zich in staat centraal organiserende en concentrerende kapitaal.

De tactiek van de „verbeterde" vakbonden, dat werd verzonnen naar aanleiding van een bezoek van den heer Noury v. d. Lande, directeur van de meelfabrieken te Deventer. Deze deelde ons mede, dat de E.V.B. als eis had gesteld te worden erkend en als dat niet zou geschieden, Maandag a.s. de arbeid niet zou worden hervat. De directie, die besloten is met de drie oude bona fide arbeidersbonden de arbeids-

De tactiek van het optreden als bedrijf eenheid door de arbeiders zelf, is de juiste tactiek, als zij consequent wordt toegepast. Niet alleen voor het uitbreken van het verzet, maar vooral voor de vorming van een massaal strijdfrent. Arbeiders strijd moet, van onder op georganiseerd, om zich heen grijpen, of het eindigt met de nederlaag tegen het sterke kapitaal.

Zoals door een arbeider in het Rotterdamse havenconflict (dat nog altijd voortduurt, al wordt er ook gewerkt) gezeurd werd: Wij staan met de rug tegen de muur! Dat is de positie van de gehele Nederlandse arbeidersklasse. Met de rug tegen de muur!

De tactiek van het zelfstrijden en organiseren der actie, op de grondslag van het bedrijf, is een tactiek, die de arbeiders nood geleerd hebben en nog leren. Maar de nood leert meer! Zij leert ons, ook volgende stap te doen: het organiseren van de eenheid met de kameraden van andere bedrijven, het georganiseerde optreden in de arbeiderswijken door de stakende arbeiders zelf:

DE VORMING VAN EEN UITGEBREID KLASSEFRONT!

Over de consequenties van de strijd tactiek in de bedrijven, moeten wij allen ons gedachten laten gaan, het moet in de discussies in de bedrijven en vergaderingen aan de orde gesteld worden. Niet alleen als algemene tactiek, maar ook in bijzonderheden, als een vechttechniek der bedrijfsarbeiders, moet het van alle kanten worden behandeld. En in de bedrijven moeten de klassebewuste arbeiders de vraag voorleggen en beantwoorden: Hoe kunnen wij in dit bedrijf als een eenheid strijden en zelf die strijd naar onze kameraden in de andere bedrijven, en enige bondgenoten die strijdende arbeiders hebben, verder brengen?

Wij moeten daarop antwoorden kunnen. Wij staan als arbeiders met de rug tegen de muur!

ELK WAT WILS?

De voorlopige E.V.C.-voorzitter Blokzijl had, volgens krantenverslagen, in de Riviera-hal te Rotterdam gezegd, dat over de fusie van N.V.V. E.V.C. niet door hem en Kupers, maar door arbeiders in de bedrijven zou worden beslist. Gevolg: de vergadering lichte, maar de Kupers waren kwaad en schorsten de onderhandelingen.

Nu deelt, volgens „De Waarheid", Blokzijl mede dat in dat verslag het woordje „tevens" vervolg is. Dus zal er beslist worden door hem en Kupers „tevens" door de arbeiders. Wie moet er juichen en wie moet er kwaad worden?

2 December 1945

Prijs 20 cent

3e Jaargang - No. 51

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS"

Redacteur:
TJEERD WOODSTRA
Adm.: Uitgeverij „De Vlam" - Amsterdam

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Adres red. en adm. Utrechtsestraat 44
Postgiro 168797 ten name van
Uitgeverij „De Vlam" - Amsterdam

HET KAPITAAL „STRAFT"

terwijl in Amsterdam de bussen ramden voor de collecte „Nederland helpt Indië", terwijl in de bioscoopzalen het publiek luisterde naar een toespraak van prins Bernhard, waarin hij een beroep deed op de portemonnaie van het Nederlandse „Volk" om het uitgeplunderde Indië te helpen, lagen tussen de brandende minhopen van het dorp Bekassi de verbolde lijken der Indonesiërs. Stierven zij, die uit de vlammenzee te ontkomen, hadden gepoogd, buiten het brandende dorp, ermden aangeschoten vrouwen en kinderen in het stof onder de gloeiende hitte in de zon, of kropen naar een schaduw-ek om daar te kunnen sterven.

De kranten hebben de „straf-expeditie" gemeld, wij vinden de bijzonderheden te algelijk, omdat, wat ongetwijfeld iedere arbeider gelezen moet hebben, te herhalen. Wij willen alleen constateren, dat vermoord wordt in Indonesië!

De bestachtiger, brutaler, gemener dan de Nazi's het hier in Nederland tijdens de bezetting gedaan hebben.

En de bestachtig en brutaal, als de Nazi's in de kampen tegenover Joden deden. Onder „morele" verontschuldiging, zonder ideologische goedpraterij. „Een straf-expeditie", dat is alles.

De huizen in brand, stoot mannen, vrouwen en kinderen terug in de vlammenzee als ze vluchten willen, of maal ze met mitrailleurs en granaten. Laat de wapende soldaten, die voor de „democratie" tegen het Duitse Nazi-regime vechten, als moord-peleton in het optreden tegen onschuldigen, tegen gewapenden, het zijn maar bruine mensen, het is materiaal, alleen geschikt voor een werk. Het zijn slaven, die dankbaar moeten zijn als ze leven en werken kunnen voor hun blanke meesters.

Als ze in verzet komen, als ze de langzame hongerdood, als ze de onderdrukking eindelijk moe geworden zijn, moordt dan uit, snel, opdat de vlam van de opstand niet tot de paradijsenbestaan niet zou wegdrijven uit het rijke gebied, waar de woners eeuwenlang hongerden en stierven.

hebben het meerdere keren in onze

kranten geschreven: het heersersdom is niet verschillend van karakter, het ene is niet beter dan het andere, het „democratische" is niet anders dan het fascistische, de OMSTANDIGHEDEN zijn anders. Wat het Duitse fascisme aan bandietenstroken deed, is het „democratische" bezig voor te bereiden. Wat het nazidom ondernam, zullen de anderen doen, zodra hun machtspositie in gevaar komt. En ze doen het! Nu tegenover koloniale slaven, die in verzet komen, morgen tegen hun „eigen" slaven, de arbeiders, als dezen de langzame hongerdood, de onderdrukking eindelijk moe geworden zijn.

Zonder scrupules zullen ze hun moordwapens richten op diegenen, die aan hun parasietenbestaan een einde zullen willen maken.

De minister van Oorlog doet een „dringend beroep" op de jonge mannen, die zich als oorlogsvrijwilliger hebben laten inschrijven en waarvan „zeer velen" aan hun oproep zich alsnog te melden, geen gevolg gegeven hebben, omdat het noodzakelijk is, „nog sterker contingenten naar Indië te zenden". De minister is er van overtuigd, dat het „noch de bedoeling is der Nederlandse bevolking, noch der oorlogsvrijwilligers, om in dit moeilijke tijdsgewricht voor ons vaderland verstek te laten gaan. ... Het gaat om de eer en de toekomst van Nederland en Indië beide."

Ze komen dus niet, de jonge mannen, die zich aangemeld hadden, „om het arme, schone Indonesië te verlossen van het Japanse fascisme."

Ze komen niet, excellentie, want het Japanse fascisme is nu de bondgenoot van de Nederlandse en Engelse troepen in de uitmoording van de Indonesische bevolking! En zo hadden deze jonge mannen, die dag aan dag vanuit Londen en na de „bevrijding" door alle propaganda-bureaux aan „hun plicht" werden herinnerd, die vol werden gegoten met frases, het niet bedoeld! Duizenden arbeidersjongens, die half verhongerd en verpauperd langs de straat zwierven, meldten zich om het Japanse fascisme te verslaan... in dienst van de „democratie", waaraan ze toen nog

geloofden. Niet echter in dienst van een „strafexpeditie" tegen de Indonesische bevolking.

Want herinner u, wat ons vanuit Londen werd aanbevolen, zelfs door koninklijke mond: staking, sabotage, zelfs moord op den bezetter! Als zedelijke en morele, als „VADERLANDSE" plicht! Tóén waren de Duitsers bezetters, nu de Engelsen en de Nederlanders!

TOEN moordden de Duitsers, NU de Engelsen en Nederlanders, als voorbereiding voor de hernieuwde plundering, die dank zij het verzet in Indonesië nog niet geschieden kon. Maar die driehonderd jaar lang al geschied is.

Er kan niet zo gelogen worden, dat één arbeider gelooft, dat hier een strijd bezig is voor recht en vrijheid. En er moet ANDERS gelogen worden dan tot nu toe, om enige verdwaasden aan de moord-peletons te kunnen toevoegen, tenminste vrijwillig.

De nieuwe lichten, die straks opgeroepen worden, om hun „dienstplicht" te vervullen, zullen een korte opleiding ontvangen en naar Indië worden uitgezonden. Als de arbeidersklasse van Nederland het toestaat!

De moord in Indië zal voortgezet worden en zich vertienvoudigen, als de arbeidersklasse van Europa het toestaat!

Als de kunstmatige scheiding, die de heersende klasse ons van kind af aan heeft ingepompt, in onze hoofden en harten blijft bestaan.

Als wij het lot van de Indonesische werkende bevolking niet zullen weten en voelen als ONS lot.

Als ons voorstellingsvermogen zo beperkt blijft, dat wij alleen de onderdrukking en moord weten, als ze onder onze ogen gebeurt, als wijzelf of onze naasten het slachtoffer zijn.

Wij weten, dat een oproep aan alle arbeiders, gedaan door een kleine groep, een bond, een partij, niet baat.

Maar wij geven den Nederlanders arbeiders ter overdenking: Is het niet noodzakelijk, dat WIJ, de arbeiders van Nederland, wij, die niet opgekomen zijn tegen alles, wat er in Indonesië al eeuwenlang gebeurt, ons verzetten tegen het optreden van ONZE meesters in Indonesië?

(Vervolg op pag. 2)